

Siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

Imaasa allassimaffiat

1. Aallaqqaasiut	1
2. Siunnersuummi immikkoortut pingaernerit	3
2.1. Inummut ilanngaatiq qaffanneqarnera	3
2.2. Sulinermut ilanngaatiq qaffanneqarnera aamma allatut ilusilerneqarnera	4
2.3. Akileraarutini ilanngaatiq aalajangersimasut atorunnaarsinneqarnerat il.il.	8
2.4. Sulisoqarnermut akitsuutip qaffanneqarnera	11
3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat	11
4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat	15
5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniutaasussat	16
6. Innuttaasunut sunniutaasussat	16
7. Sunniutaasussat annertuut allat	17
8. Oqartussanut kattuffinnullu il.il. tusarniaaneq	17

1. Aallaqqaasiut

Siunnersuummi akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissaq pillugu isumaqatigiissutip–Nunarput najoruminarnerulersitsigu – Naalakkersuisut, Inuit Ataqtigiit aamma Siumup akornanni isumaqatigiissutigineqartup (Attassiinnarnissamut Ineriartortitsinissamullu pilersaarut 2-mi aaqqissuusseqqinnissamut sammivik 2) atuutsilernissaa siunertaavoq.

Partiit isumaqatigiissuteqartut aaqqissuusseqqinnermi sulinerup imminut akilersinnaanissaata aammalu ulluinnaat innuttaasunut isertitakitsunut akunnattumillu isertitaqartartunut ajornannginnerulersinnissaata qulakkeernissaat, kissaatigaat. Aningaasaqarnikkut naligiinnginnermik annikillisitseqataanissaq aammalu sulisussat amerlanerulersinnissaannut aningaasaqarnikkut kajumissaareqataanissaq, aaqqissuusseqqinnermi kissaatigineqarput. Nunatsinni suliffeqarnermi assaat tamaasa atorfissaqartippagut, tamatumalu ilaatigut aningaasaqarnikkut ineriartortitsinissaq aammalu sulisinnaassusilittut ukiullit utoqqarnut amerlanerulertussanut pilersuisussat, ikiliartorlugit innuttaasut ineriartornerisa sunniutissaasa pakkersimaarnissaannik, qulakkeerinissaq pisariaqalersippaa.

Siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq inummut ilanngaat 60.000 koruuninut qaffanneqassasoq. Tamatuma saniatigut siunnersuutigineqarpoq, sulinermut ilanngaatiq 3 procentit missaanniit 17,5 procentit missaannut sunniuteqarluartumik qaffanneqarnissaa. Sulinermut ilanngaammut ukiumut tunniunneqarsinnaasut annerpaaffissaat 11.320 koruunit missaanniit 15.750 koruunit missaannut qaffanneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Inunnut

250.000 koruuninit annertunerusumik isertitaqartartunut, sulinermut ilanngaap 6,3 procentinik annikilliaartuaartinneqartassasoq siunnersuutigineqarpoq. Kiisalu siunnersuutit matuma siuliani taaneqartut malitsigisaannik sunniutaasumik iluarsisoqarpoq, kiisalu tapiissutit Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatseqatigiiffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut tapiissutigineqartartut akileraarutitigut suliarineqartarnerat pillugu erseqqissaasoqarluni. Taamaattoq tapiissutit akileraaruserneqartarnerat pillugu erseqqissaanissamut siunnersuut kingulliullugu taaneqartoq, akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissami ilaatinneqanngilaq, allannguutaallunili immikkut.

Sulinermut ilanngaap qaffanneqarnera, pingaartumik isertitakitsunut aamma akunnattumik isertitaqartartunut suliffissaqarnissamut aammalu suliffeqarnermi peqataanissamut kajumissuseqarnerulersitsissaaq. Ilangaatip siunnerfeqartinneqarnera ingerlaavartumillu tunniunneqartarnissaa, tamatumunnga ilaatinneqarpoq. Suliffissaqarnissamut kajumissaarummut, akileraarutit saniatigut, isumaginninnikkut ikiorsiissutinit, soorlu ineqarnermut tapiissutinik, annikillisitsiartuaarnermit sunnerneqartarpoq. Isertitakitsut aamma akunnattumik isertitaqartartut isumaginninnikkut ikiorsiissutinik tigusartagaqarnerusarmata, sulinermi isertitaqarnerulernissamut kajumissuseqalernissaaq, aningaasarsiaakkaanerusuniit, annikinnerusinnaavoq. Sulinermut ilanngaap qaffanneqarnerani isertitakitsunut aamma akunnattumik isertitaqartartunut suliffeqartunut sunniuteqarluartumik katillugit akileraaruteqarnerpaasarneq annikillisussaavoq, tamannalu suliffeqarnermi peqataasunut pitsaasumik sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnikkut naligiinnginneq, nunanit allarpassuarnit sanilliuttakkatsinnit annertuneruvoq. Gini-koefficient, naligiinnginnermut uuttuutaasoq, malillugu naatsorsorlugu Kalaallit Nunaanni Gini-koefficient 34,9-miilluni, assersuutigalugu Savalimmiuniit (21,0), Danmarkimiit (27,3) aammalu nunani EU-mut ilaasortaasuni, Tuluit Nunaat ilanngullugu, agguaqatigiissillugu (30,0) naligiinnginneq annertuneruvoq¹. Akileraartarnermik aaqqissuusseqqinneq naligiinnginnermut tassunga annikinnerulersitseqataassaaq. Ilaatigut inummut ilanngaap qaffanneqarnera, ilanngaammut annertussusiliussamit annertunerusunik isertitaqartartunut tamanut, akileraartarnermik oqinnerulersitsissaaq. Maannakkut akileraarutitut annertussusiliussanut ataqatigiissikkaanni, tamanna aningaasaqarnikkut naligiinnginnermi nalimassaaqataassaaq. Inummut ilanngaap aamma sulinermut ilanngaap qaffanneqarnerat ataqatigiissikkaanni, tamatumani saniatigut isertitakitsunut akunnattumillu isertitaqartartunut suliffeqartunut immikkut pitsaanerulersitsinermik tamanna malitseqassaaq.

¹ Najoqqutarisaq: Attasiinnarnissamut Ineriartortitsinissamullu pilersaarut 2. Gini-koefficient agguataarinnermut uuttuutaavoq nunarsuarmi atorneqarnerpaanut ilaasoq, taannalu atorlugu aningaasarsiani assigiinnginnerup annertussusaa kisitsit ataaseq atorlugu paasineqarsinnaavoq. Gini-koefficient-imi 0 aamma 100-p akornanni kisitsit pineqarpoq. Gini-koefficient 100-juusimappat assigiinnginneq annertunerpaajussaaq, inuullu ataasiinnaap inuiaqatigiinni pisuussutit nalilillilu tamaasa pigilissavai. Akerlianilli Gini-koefficient 0-iusimappat pisuussutit nalilillilu tamarmik assigiimmik inuiaqatigiinni agguataarneqarsimassapput.

Siunnersuut isumaqatigiissummi – Nunarput najoruminarnerulersitsigu – aaqqissuusseqqinnermi sammivik 1-imut, sukkunut, sodavandinut, tipigissaatinut aamma eqqiaatinut il.il. eqqussinnermut akitsuutininik qasukkartitsilluni 2024-mi upernaakkut ataatsimiinnermi piviusunngortinneqartumut, ataqatigiissillugu isigineqassaaq. Atuinnermut nioqqutissanut akitsuutit tunngaviatigut akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnerup kinguariarneratut, inunntu isertitakinnerusunut akileraarutininik nammakkersuutitut, isigineqarsinnaapput, tassami taakkua isertitaminnit atugassamik ilai, isertitaqqortunerusunit annertunerusut, atuinnermut atortarmatigut. Taamaalilluni aamma akitsuutininik appartitsinerit isertitakitsunut akunnattumillu isertitaqartartunut annertunerusumik oqilisaassisussaapput.

Aaqqissuusseqqinnerup aningaasalersorneqarnissaa arlalinnik imaqarpoq.

Siunnersuutigineqarpoq, sulisoqarnermut akitsuut 1 procentpointimik qaffanneqassasoq.

Akileraaruseeriaatsip sunniuteqarnerulersinneqarnissaanut ilaatillugu siunnersuutigineqarpoq, akileraarutitigut ilanngaait atorineqannginnerusartut arlallit atorunnaarsinneqassasut. Tassani pineqarput meeqqanut aamma katissimallutik aappariinnut avittunut akilersuutininut ilanngaait aamma imarsiornermi nerisaqarnermut aningaasartuutaanerusartunut ilanngaait.

Tamatuma saniatigut akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissaq sillimmatinit aningaasanut inatsimmi immikkoortinneqartunit, immiaaqqat sodavandillu puuinut maleruagassanik namminersortunngorsaanermit iluanaarutaanerusussat immikkoortinneqarnerisigut, aningaasalersorneqassaaq.

Ukiut kingulliit akini aningaasarsiornikkullu ingerlalluarnerit aalisarnermit annertuumik isertitaqarnikkut aamma suliffissarsiortut ikinnerisigut il.il. ukiuni kingusinnerusuni nunatta karsiata naatsorsuutanni aamma aningaasat inatsisaanni malunnartumik sinneqartoorutitaqarpoq. Taamaammat akileraartarnermut aaqqissuusseqqinnermi politikikut tunngaviusoq tassaavoq, sinneqartoorut tamanna aaqqissuusseqqinnermut aningaasaliissutissatut tunngaviunissaanut naapertuutsitsineq. Tamanna aamma 2025-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi allaqassaaq.

Taamaasilluni akileraartarnermut aaqqissuusseqqinneq tamakkiisumik aningaasalerneqarpoq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

2.1. Inummut ilanngaaitip qaffanneqarnera

Akileraartussaataasut A-nik aamma B-nik aningaasarsiallit tamarmik inummut ilanngaammik ilanngaatiginnissinnaatitaapput. Inummut ilanngaait aningaasarsianik akileraaruteqaataasussanik naatsorsuinnermi ilanngaatigineqartarpoq. Inummut ilanngaait aamma ilanngaait aalajangersimasoq inorlugit aningaasarsiaqarneq taamaalilluni akileraaruserneqartanngilaq. Inummut ilanngaaitip annertussusaa aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 67, imm. 1-mi takuneqarsinnaavoq, taannali aamma ukioq

ullorsiuteqarfiusoq sioqqullugu ukiup affaani siullermi Inatsisartut ataatsimiinneranni Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuutip akuerineqarneratigut aamma aalajangerneqarsinnaavoq.

Siunnersuutigineqarpoq inummut ilanngaasut, 2025-mi ukioq isertitaqarfiusoq aallarnerfigalugu ilanngullugulu ukiumut 48.000 koruuniniit 60.000 koruuninngorlugu 12.000 koruuninik qaffanneqassasoq. Tamatuma kingunerisaanik akileraartartunut tamanut inummut ilanngaammit annertunerusumik isertitaqartartunut, ukiumut 4.320-5.280 koruunit akornanni akileraarnikinnerulersitsisoqassaaq.

2.2. Sulinermit ilanngaasut qaffanneqarnera aamma allatut ilusilerneqarnera

Akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissamut ilaatillugu siunnersuutigineqarpoq sulinermit ilanngaasut qaffanneqassasoq aammalu tamatumunnga pisinnaatitaasut amerlanersaanut ilanngaasut qaammatikkaartumik tunniunneqartalissasoq.

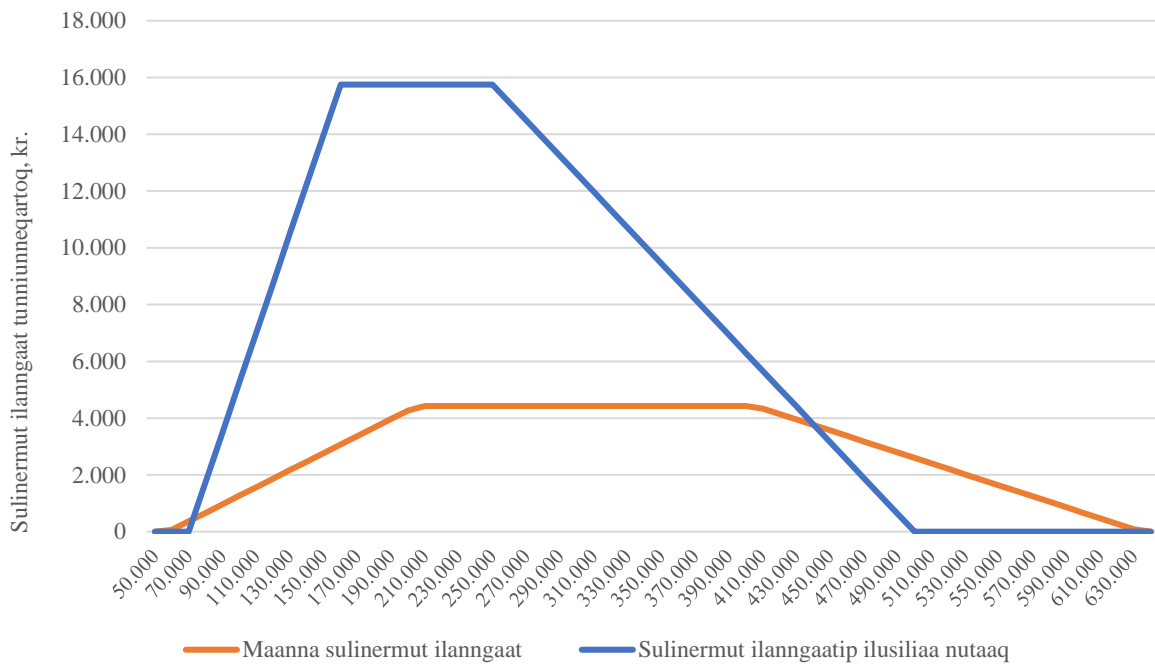
Inatsisit atuuttut malillugit 2020-mi ukioq isertitaqarfiusoq aallarnerfigalugu tamakkiisumik akileraartussaasut sulinermit ilanngaasut, aningaasarsiat aalajangersimasut procentiattut naatsorsorneqartumik, ilanngaasut ginnissinnaatitaalerput. Tamatuma kingorna sulinermit ilanngaasut tunniunneqartup nalinga, ilanngaasut naatsorsorneqartoq akileraartutut procentiliussamik tamarmiusumik amerlisarlugu, naatsorsorneqartalerpoq.

Sulinermit ilanngaasut ilanngaasut ginnissinnaatitaasut aallaaviatigut tassaapput inuit Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaasut.

Sulinermit ilanngaasut nalinga ukiup isertitaqarfiusup kingorna ukiumi inaarutaasumik akileraartussanik naatsorsuinermit atatillugu tunniunneqartarpoq. Atuutsinneqalerneraniilli siunertaasimavoq sulinermit ilanngaasut ukiup isertitaqarfiusup, taassuminnga katersiffiusup, ingerlanerani ingerlaavartumik tunniunneqartalissasoq. Tigusartagallit sulinermit ilanngaasut siunertaasumik, suliffeqarnissamut kajumissuseqarnerulerlutik misigisimanissaannik qulakkeerinnissamut, ingerlaavartumik tunniussisarnissaq qitiusutut nalilerneqarpoq.

Siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq sulinermit ilanngaasut qaffanneqassasoq. Tulliullugu siunnersuutigineqarpoq maleruagassat arlalitsigut allanngortinneqassasut, sulinermit ilanngaasut il.il. ingerlaavartumik qaammatikkaartumik tunniunneqartarnissaanut tunngavissiiisumik.

Takussutissiaq 1 Takussutissiami matuma kingulianiittumi maannakkut aaqqissuussinermi (2022) aammalu siunnersuummi assigiinngitsunik isertitaqartartuni sulinermut ilanngaatip tunniunneqartarnera, takutinneqarpoq

Inuit 25.300-t missai aaqqissuusseqqinnerup kingorna sulinermut ilanngaatiginnittassapput. Taakkunanga inuit 6.200-t sulinermut ilanngaatip annerpaaffissaanik ilanngaatiginnittassasut naatsorsuutigineqarpoq. Takussutissiami takutinneqarpoq, sulinermut ilanngaat siusinnerusukkut pisunit ilusiliami nutaami malunnaatilimmik sukkanerusumik atuutsikkiartuaarneqassasoq, taamatullu sulinermut ilanngaat sukkanerusumik atorunnaarsikkiartuaarneqassasoq. Isertitakitsut akunnattumillu isertitaqartartut ullumikkut pisartunit annertunerusumik iluaquserneqarnissaat, ilusiliami nutaami pingaartinneqarpoq. Taamaaliordermi isertitakitsunut iliuuseqarluni suliffeqarnissaq pilerinarnerulersinneqassaaq. Peqatigisaanik aningaasaqarnikkut naligiinnginneq ilusiliami annikinnerulersinneqassaaq.

Inunnut ingerlaavartumik ilanngaammik naatsorsuunneqarsinnaasunut, sulinermut ilanngaat 2025 aallarnerfigalugu ilanngullugulu tiguisissap NemKontoanut qaammatikkaartumik tunniunneqartalissaaq. Ilangaat inunnut aningaasarsialinnut, aalisartunut piniartunullu tunisinnerminnit isertitaminnik tiguisartunut, aammalu inunnut namminersorlutik inuussutissarsiummik ingerlatsisunut aammalu qaammatikkaartumik B-nik akileraarutinut akiliisartunut, qaammatikkaartumik tunniunneqartalissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Siunnersuutigineqarpoq sulinermut ilanngaatip naatsorsorneqartarnera allangortinneqassasoq, taamaalilluni ilanngaatip nalinga tunniunneqartussaq, inatsisip oqaasertaannit toqqaannartumik paasineqarsinnaassalluni. Inatsisit atuuttut malillugit sulinermut ilanngaat aningaasarsianut tunngaviusut, inummut ilanngaammit aamma ilanngaammit aalajangersimasumit annertunerusut, 7 procentiattut naatsorsorneqartarpoq. Sulinermut ilanngaatip nalinga tunniunneqartussaq tulliullugu ilanngaatissatut naatsorsorneqartarpoq akileraarummut procentiliussamit amerlisarlugu, naatsorsorneqassaaq. Allanguutissatut siunnersuutigineqartuni taakkunani, nalinga inatsisip oqaasertaannit

toqqaannarnerusumik paasineqarsinnaassaaq. Taamaaliornermi ilanngaatip nalinganik naatsorsuisarnek pisariinnerulersinneqassaaq. Tamatuma saniatigut, inuit tamarmik kommuni najugarisaat apeqqutaatinnagu, sulinermut ilanngaammik assigiimmik tunniussivigineqartassapput.

Aningaasartaannut annertussusiliussat allannguuteqarnerat aamma ilanngaatip atorunnaarsinnissaat eqqaassanngikkaanni, kikkut ilanngaatiginnissinnaatitaanerit imaluunniit ilanngaammut aningaasarsianut tunngaviusut, allanngortinneqanngillat.

Ilanngaat immikkut IT atorlugu periaatsimit, teknikkikkut akileraaruseeriaatsimut maannakkut IT atorlugu periaatsimit immikkoortisimaneqartumit, tunngavissinneqassaaq. Akileraaruseeriaatsip pisariitsuutiinnarnissanut tamanna pivoq. Qaammatikkaartumik sulinermut ilanngaatip tunniunneqartarneranut, paasissutissat akileraaruseeriaatsimi nalunaarsorneqartut, aallaavigineqartarnerat, ingerlaannassaaq. Akileraaruseeriaaseq tassunga atatillugu aningaasarsianut paasissutissanik nalunaarsukkanik il.il., inunnu tamatuminna pisinnaatitaasunut ilanngaatip naatsorsorneqarnissaanut tunniunneqarnissaanullu atorneqartussanik, pilersuisutut ingerlassaaq.

Tunniussigallarnernut naatsorsuineq, tunniussineq iluarsisarnertu IT atorlugu periaatsimi, akileraaruseriffiup atuutsiligassaani, ingerlaannartumik pisassapput. Siunnersuummi akileraaruseriffik periaatsip ingerlatsinikkut naapertuuttumik ilusilernissaanut tunngatillugu annertuumik eqaatsumik sulisinnaalersinneqassaaq. Naatsorsuutigineqartariaqarpoq periaatsimi naliliinissamut sakkussap naammattunik paasissutissanik nalunaarsukkanik tunngavissaqalernissaata il.il. tungaanut, periaatsimi ukioq siulleq ingerlaavartumik naatsorsuinerit aammalu naggataatigut naatsorsuinerit akornanni nikerartoqartassasoq.

Ingerlaavartumik tunniussisarnermi aningaasarsiat akileraaruseriffiup sulisitsisunit, tunitsivinnit aammalu akileraarutunik B-nik akiliinernit tigusa pillugit paasissutissat aallaavigineqassapput. Naatsorsuutigineqarpoq akileraaruseriffimmi sulisitsisunit nalunaaruteqarnerit tiguneqareernerisa kingorna tunniussineq kingusinnerpaamik qaammatit 2-t qaangiunneranni pisassasoq. Assersuutigalugu sulisitsisut aprilip qaammataani marsip qaammataanut aningaasarsianik nalunaaruteqartassapput. Marsip qaammataanut ilanngaat taamaalilluni kingusinnerpaamik juunip qaammataani akilerneqartassaaq.

Taamaattoq sulinermut ilanngaatip tunniunneqarnissaanut paasissutissat taakkua kisimik aallaavigineqarsinnaanngillat, assami aningaasarsiat taaneqartut taakkua aningaasarsiat aningaasarsianut tunngaviusunut ilaatinneqartut katillugit inernerisa ilaannik taamaallaat takutitsimmata. Isertitat arlaqarput, soorlu nunanit allanit isertitat, pissarsiassanit tunniussinerit aammalu ajunngitsorsiassat akileraaruteqanngitsut arlallit, tamarmik aningaasarsianut tunngaviusunut ilaatinneqartut, kisianni akileraaruseriffiup aatsaat ukiup naareernerata kingorna paasissutissanik pissarsiffigisagai.

Akileraaruseriffiup taamaattumik sulinermut ilanngaataq eqqortoq eqqorniarsaralugu, inummut ukiumoortumik aningaasarsianut tunngaviussatut naatsorsuutigineqartunik missiliuineq – missingersuineq – tunngavigalugu ingerlaavartumik tunniussinerit taakkua iluarsisassavai. Aningaasarsianut paasissutissat pissarsiarineqarsinnaalertarneri ilutigalugu, missiliuineq ukiup ingerlanerani allanngortassaaq. Missiliuinerup allanngortinneqarnera, pingaartumik innuttaasunut aktiaatinit il.il. pissarsiassanik tigusaqartartunut imaluunniit nunanit allanit isertitaqartartunut, sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Isertitat innuttaasut aalajangersimasumik aningaasarsiaqarlutik sulisarneranneersuuppata, taakkua isertitaannut tunngasut ukiup ingerlanerani malunnaatilimmik allanngorsimanngippata, aallaaviatigut missiliuinerit allanngortinneqarnerannit taakkua kalluarneqassanngitsut naatsorsuutigineqarpoq.

Inuit ingerlaavartumik tunniussisarnerit pillugit paasissutissat innuttaasunut nittartagaq Sullissivik.gl aqputigalugu takusinnaassavaat. Allaffissornikkut suliakkersuinissaq annikillisinniarlugu, tunniussigallarnernut Akileraarusiinerimik Aalajangiisartunut naammagittaalliornissaq inatsimmi periarfissaqartinneqanngilaq. Akileraaruseriffik tamatuma saniatigut, allanngortitsineq 2.000 korduuninik amerlanerusunilluunniit tunniussinissamut pissutissaqalersitsisinnaappat, aatsaat sulinermut ilanngaammik ingerlaavartumik tunniussisarneq pillugu suliaassanik suliarinnittassaaq. Taamaattoq innuttaasooq apeqqutissaqaruni il.il. ukiup ingerlanerani akileraaruseriffimmut saaffiginnissinnaavoq, ilanngullugu assersuutigalugu ingerlaavartumik tunniussisarnerit unitsinniarlugit, assersuutigalugu inuk Kalaallit Nunat qimallugu nuuppat imaluunniit ilanngaammik tigusaqarnissamut aningaasanut killiliussaqaqqaangerlugu isertitaqarnissani naatsorsuutigippagu. Tamatuma saniatigut Akileraaruseriffik nammineq ingerlataminik atortoqarani iluarisinnissamut periarfissaarutsinneqanngilaq.

Ukiup tunniussiviusup kingorna ukiumi (ukioq inaarutaasumik akileraarutinut naatsorsuiffiusooq) ukiumi isertitaqarfiusumi aningaasarsianut tunngaviusunut, ukiumut sulinermut ilanngaatip nalinga katillugu aammalu sulinermut ilanngaammut tunniukallarneqarsimasunut naatsorsukkat nassiunneqassapput. Ukiumoortumik naatsorsukkat akileraaruserinerimik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu Akileraarusiinerimik Aalajangiisartunut naammagittaalliutiginneqarsinnaapput. Allaffissorneq isumagalugu siunnersuutaavoq, qaammammut sulinerup ilanngaammi tunniunneqartarnerata annertussusaanik maalaaruteqarsinnaaneq atorunnaassasoq.

Sulinermut ilanngaataagallartumi annikinaaraluni tunniussisoqarsimappat, tassani sinneruttut ukiumoortumik naatsorsukkanut atatillugit tunniunneqassapput. Pisuni tamaginni ingerlaavartumik tunniussisoqarsinnaanngikkaluartoq, ilanngaammut pisinnaatitaasut ukiumi inaarutaasumik akileraarutinik naatsorsuiffiusumi, ukiumoortumik isertitat paasineqarfianni, sulinermut ilanngaataq pissarsiassaataq tunniunneqassaaq.

Annertunaarlugit tunniussisoqarsimappat, sulinermut ilanngaati kingusinnerusukkut tunniunneqalernerani annertunaarlugit tunniunneqarsimasut akilersinneqassapput. Annertunaarlugit tunniunneqarsimasut ilanngaammik kingusinnerusukkut tunniussinermi ilanngaatigalugit akilersinneqarsinnaangippata, piumasaqaat 2.000 koruuninit annertuneruppat, taakkua akileraaruseriffimmit piumasaqaatit akilersinniarneqassapput. Tamatuma saniatigut akiitsut akilinngitsuukkat allatigut akileraarutit sinnerisut suliarineqassapput.

Siunertarineqarpoq allaffissornikkut nammakkersuinerit annikillisinnissaat aammalu annertunaarlugit tunniussinissap aarlerinaateqarnerata annikillisinnissaa siunertarlugit, ilanngaatinik ilusilersuinissaq. Taakkuninnga sillimaniaraluaanniluunniit, annerunaarlugit imaluunniit annikinaarlugit tunniussisoqartarluni, pisoqartartussaavoq. Pissutsit sulinermut ilanngaati annertussusaanut sunniisinnaasut tamarmik siumut eqqoriarneqarsinnaasussaangillat. Assersuutigalugu inuup ukiup ingerlanerani annertuumik aningaasarsiai qaffappata imaluunniit suliffeeruppat, tamanna ukiumut aningaasarsianut tunngaviusunut sunniisussaavoq, taamaallillunilu aamma sulinermut ilanngaammut inuup pisinnaatitaaffigisaanut, sunniisussaalluni. Tamatuma saniatigut arlalinnik kukkusoqarsinnaavoq, ilanngaati tunniunneqarsinnaanginneranik imaluunniit kukkusumik ilanngaammik tunniussisoqarneranik, malitseqarsinnaasumik. Assersuutigalugu sulisitsisoq aningaasarsianik A-nik nalunaarutiginninngippat, nalunaarutiginninnermini kukkusimappat imaluunniit namminersorluni inuussutissarsiortoq isertitaminik nammineq nalunaarsuinngippat, tamanna pisinnaavoq, taamaattumik taakkua akileraaruseriffimmi missiliuinikkut annertussusiliiffigineqartariaqarlutik.

Ilanngaati ukiup isertitaqarfiusup kingorna ukiumi inaarutaasumik akileraarutininik naatsorsuiffiusumi tunniunneqartartut, sulinermut ilanngaati qaammatikkaartumik tunniunneqarallartalnissaanut allangortinneqarnerata malitsigisaanik inuit 2024-mi ukiumi isertitaqarfiusumi ilanngaammik katersisimasut, 2024-mut sulinermut ilanngaammik 2025-mi tunineqartussangussapput aammalu sulinermut ilanngaati 2025-mut sulinermut ilanngaati taakkununnga qaammatikkaartumik tunniunneqartalertussaallutik.

2.3. Akileraarutini ilanngaati aalajangersimasut atorunnaarsinneqarnerat il.il.

Akileraarutineramik aqqissuusseqqinnissamut ilaatillugu siunnersuutigineqarpoq akileraarusiinermi ilanngaati arlallit annikinnerusut atorunnaarsinneqassasut. Siunertaavoq akileraaruseeriaatsip pisariinnerulersinneqarnissaa, aammalu allaffissornikkut nammakkersuutit uppersaanissamullu piumasaqaati ilanngaatinut taakkununnga atasut, suliaqarnermi atorneqanginnerusimasut, peerneqarnissaat.

Maannamut ilanngaatiginnissinnaatitaanermik atorluaasimasut, siunnersuutip atuutilernerani 2025-mi ukioq isertitaqarfiusoq aallarnerfigalugu ilanngullugulu taamatut ilanngaatiginnittarneq annaassavaat. Paarlattuanik allatuulli inummut ilanngaati

qaffanneqarnerani aammalu sulinermut ilanngaatip qaffanneqarnerani pineqartunut ilaatinneqarput.

Meeqqanut akilersuutininut aamma aapparislamut akilersuutininut ilanngaatip atorunnaarsinneqarnera

Akilersuutininik akiliisussaataaasoq (akilersuutininik akiliisussaq), meeqqanut imaluunniit aapparislamut avissimasamut imaluunniit averusersimasamut akilersuutininut akilersimasanut ilanngaatiginnittarpoq, takuuk aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 26. Ilanngaatiginninnissamut piumasaqaataavoq, akilersuutit akilernissaannut inatsisitigut pisussaaffeqarneq, aammalu piumasaqaat akiligassanngoreersimasoq akilerneqarsimasorlu.

Akilersuutit akilersuutininik tiguisussap aningaasarsiaani akileraaruteqaataasussani ilaatinneqarput, takukkit § 26, imm. 4-mi aamma § 5, imm. 4-mi erseqqissaanerit. Meeqqanut akilersuutit akilerneqarsimangippata, angajoqqaap meeqqap najugaqarfigisaata sioqqutsisumik meeqqanut akilersuutit kommunimit tunniunneqarnissai piumasarisinnaavaa. Taamatut pisoqartillugu kommuni akilersuisussamut piumasaqaateqarluni akiliisussanngortarpoq.

Meeqqanut aapparislamullu akilersuutininut ilanngaatiginnissinnaatitaaneq qaqutigunnaq atorneqartarpoq. 2022-mi 7,8 mio. koruunit ilanngaatigineqarsimasut nalunaarsuisoqarpoq. Ilanngaat meeqqanut aamma aapparislamut akilersuutininut qanoq agguarsimanersoq oqaatigineqarsinnaanngilaq.

Sanilliukkaanni kommunit sioqqutsisumik akilersuutininut tunniussinernut aningaasartuutit akilersimasaat missiliorneqarput 2020-mi 35 mio. koruuninit annertunerusut. Taamaattumik akilersuutit tunniunneqartut annertunerpaartai kommuninit akilerneqartarput.

Aapparislamut akilersuutit akilerneqarsimasut tamarmiusut pillugit paasissutissaqanngilaq. Aapparislamut akilersuutininik aalajangersaasarneq suli qaqutigoorneruleriartarpoq, tamatumunngalu ilaatigut inuiaqatigiit ineriartornerat pissutaavoq, tassani appariit tamarmik suliffeqartarnerat suli nalinginnaaleriartarluni. Rigsombudi paasissutissiivoq akilersuutininut suliassat ikittuinnaasut naliliisoqartoq, ukiumut suliassat 25-nit ikinnerusarlutik. Taamaattoq aapparislamut akilersuutit pillugit isumaqatigiissutit ilai Rigsombudimi suliarineqartanngillat.

Akileraartarnermik aaqjissuusseqqinnissamut ilaatillugu siunnersuutigineqarpoq meeqqanut aapparislamullu akilersuutininut ilanngaatiginnissinnaatitaaneq atorunnaarsinneqassasoq. Tulliullugu siunnersuutigineqarpoq, meeqqanut akilersuutit aamma aapparislamut akilersuutit, akilersuutininik tigusaqartartumut akileraarutaarutsinneqassasut. Taamaaliornermi akilersuutininik tigusaqartartup aamma isertitanut, akilersuisumi – ilanngaatiginnissinnaatitaanerup atorunnaarsinneqarnera pissutigalugu – ataasiarluni akileraaruserneqareersimasut, akileraaruserneqannginnissaa, pinngitsoortinneqassaaq.

Taamatutaaq aapparissamut akilersuutit, taakkua malittarisassat katisimalluni aappariinnermut inatsisit killissaasa iluanniitinneqarpata, akilersuutinik tigusaqartartumut akileraarutaarutsinneqarput. Taamaattumik inatsimmi matumani maleruagassat kiisalu taakkua malittarisassani atuutsinneqarnerat aapparissamut akilersuutinut akileraaruserneqartussaannngitsunut annerpaaffissatut atorineqassapput, tassami aappariit avissimasut akornanni tunniussinerit aallaaviatigut akileraaruteqaataasussaammata (tunissutit).

Imarsiormermit nerisaqarnermut aningaasartuutaanerusartut ilanngaatigineqartarnerisa atorunnaarsinneqarnera

Inatsisit atuuttut malillugit inuup umiarsuarmi sulinera pissutaalluni nerisaqarnermut aningaasartuuteqarneruneranut ilanngaatiginninnissaq pisinnaatitaaffiuvoq. Taamaattoq ilanngaatiginninnissannaanissamut nerisaqarnermut aningaasartuutit akeqanngitsumik nerisaqarnermut annertussusiliussat, aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 19 a, imm. 6-imi aalajangersarneqartut, sinnersimasussaannngilaat. Ilanngaatiginninnissamut inatsimmi tunngavigineqarpoq aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 24.

Siunnersuutigineqarpoq aaqqissuusseqqinnermut ilaatillugu, akileraaruseeriaatsimik pisariillisaanissaq siunertaralugu ilanngaat taanna atorunnaarsinneqassasoq. Ilanngaat ullumikkut annikitsuinnarmik atorineqartarpoq, aammalu aningaasartuuteqarnerusimanermit uppernarsaammik tunniussinissaq tunngavissaatinneqarluni, tamannalu allaffissornermit attuumassuteqarpoq.

Ingerlatseqatigiiffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut tapiissutit, ineqarnermut politikikkut suliniutissanut ilaatillugu tunniunneqartartut

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 13 malillugu aningaasarsiani akileraaruteqaataasussani aamma aningaasaatinik piginnittunit (aktiaatillit imaluunniit piginneqataasut) ingerlatseqatigiiffimmuut tapiissutitut tunniussinerit, aamma pineqartunut ilaatinneqarput.

Namminersorlutik Oqartussanit tapiissutaasimappata, aamma tamanna pingaarnertut maleruagassaavoq, kisianni taamaattoq Inatsisartut, imaluunniit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu ataatsimiititaliap, pisuni taakkunani aningaasaliinissamut oqartussaaneranni, tamatumani maleruagassat tunngavigineqartut tapiissutit qanoq tunniunneqarsimanerannut, tapiissutit akileraarutitigut suliarineqarnissaat isummerfigineqarsimanersoq, nassuiarneqarnerat tunngavigineqartarpoq.

Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatseqatigiiffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut aningaasaatinut tapiissuteqarneq, ineqarnermut politikikkut suliniutinik ingerlatsinissamut ilaatillugu tapiissutigineqartunik, tassani pineqarsimappat, tapiissutit akileraaruserneqarnissaat ataatsimut isigalugu, tapiissutit akileraaruserneqarnissaat

sillimaffiginiarlugu, taakkua qaffasinnerusumut inissinneqarnerannik kinguneqaannartussamik tapiissuteqartoqarnerani, siunertaasumut naapertuuttussaangilaq. Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq, tapiissutit taamaattut akileraaruteqaataasussaangitsut, aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 34-mi erseqqissarneqassasoq.

2.4. Sulisoqarnermut akitsuutip qaffanneqarnera

Sulisoqarnermut akitsuut inatsisit atuuttut malillugit 0,9 procentiuvoq. Tassunga ilanngutissaaq erninermut atatillugu sulinngiffeqartarnermut aningaasaateqarfiup aningaasalersorneqarneranut, namminersortuni suliffeqarnermut akiliutissap maannakkorpiaq 0,2 procentiunera.

Sulisoqarnermut akitsuut sulisitsisunit tamaginnit akilerneqartarpoq, tassani ilaanatik naalagaaffik taassumalu sullissivii, aningaasarsiat katinnerannit procentinngorlugu annertussusilerlugu. Aningaasarsiat katinneranni ilaatinneqarput aningaasarsiat aamma inuttut kiffartuussinermut tunngasuni suliaqarnermut aningaasarsiaritinneqartut, kiisalu siulersuisunut ataatsimiititalianullu il.il. ilaasortanut akissarsiaritinneqartut ajunngitsorsiassallu. Taamaattoq sulisitsisut Kalaallit Nunaanni soraarnerussutisiassanut aaqqissuussinernut akiliutaat, akileraarummi ilaatsinnginnissamik pisinnaatitaanermi pisartoq, aningaasarsiat katinneranni ilaatinneqanngilaq. Akitsuutinit iluanaarutit inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermut suliassaqarfimmi ilinniaqqinnissap piginnaangorsaanissallu aningaasalersorneqarnerannut atugassanngortinneqarput.

Siunnersuutigineqarpoq sulisoqarnermut akitsuut aningaasarsiat katinnerisa 1,9 procentianik annertussuseqalersillugu 1 procentpointimik qaffanneqassasoq. Erninermut atatillugu sulinngiffeqartarnermut aningaasaateqarfimmut akiliutit ilanngullugit taamaalilluni taanna sulisitsisunut namminersortunut 2,1 procentinik annertussuseqalissaaq. Tulliullugu siunnersuutigineqarpoq akitsuutinit iluanaarutit aalajangersimasumut atugassanngortinneqartarneri atorunnaarsinneqassasoq, taamaalillutik isertitassat siunissami Nunatta Karsianut ilaatinneqalissallutik. Allatigut sulisoqarnermut akitsuut allanngortinneqanngilaq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

Siunnersuut kisitsisini pingaarnerni pisortanut ukiumoortumik aningaasaqarnikkut makkuninnga sunniteqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Iluanaarutit allannguutaat - aningaasartuutit	
(Mio. kr.)	Sunniutaa
Inummut ilanngaatiq 12.000 koruuninik qaffanneqarnera	-197,3
Sulinermit ilanngaatiq qaffanneqarnera aamma allatut ilusilerneqarnera	-169,4
Aningaasartuutaanerusut katillugit	-366,7
Iluanaarutit allannguutaat - aningaasalersuineq	
(Mio. kr.)	Sunniutaa
Ilanngaatiq aalajangersimasut atorunnaarsinneqarnerat	3,1
Sulisoqarnermut akitsuutip qaffanneqarnera	126,7
Iluarsaaqqinnermi suliniutit*	120,0
Nunata Karsiata sinneqartoorutaannik annikillisitsineq	116,9
katillugit	366,7

* Iluarsaaqqinnermi suliniutit	
(Mio. Kr.)	Sunniutaa
Sillimmatit iluarsaaqqinnermut immikkoortinneqartut	35,0
Iluanaarutaanerusussat imeruersaatit puuinut akitsuutit	85,0
Katillugit	120,0

Nassuiaatit:

Takussutissiani kisitsisit takutinneqarput 2022-mi ukiumut isertitanut kisitsisit aallaavigalugit suliniutissanut ukiumoortumik iluanaarutissat sunniutissai missiliorneqartut. 2022-mi kisitsisit aningaasarsianut paasissutissanit pissarsiarineqarsinnaasunit nutaanerpaajupput. Missiliuinnermi toqqaannartumik suliniutissanut sunniinerit aallaavigineqarput, taamaalillunilu ineriartortuartunik sunniinerit utertitsinerillu ilaatinneqaratik. Kisitsisit siumut naatsorsorneqanngillat. Siumut naatsorsuinerup kisitsisit imminnut attuumassuteqarnerat sunnertussaagaluarpaa, tassani taakkua aningaasat naleerukkiartornerannut kisitsisit il.il. taakkua assingi tunngavigalugit siumut naatsorsorneqartussaassagaluarmata.

Akileraaruseeriaatsimi aaqqissuusseqqinneq, inummut ilanngaatiq aamma sulinermit ilanngaatiq qaffanneqarneratigut, aningaasaqarnikkut pisoqarnerulersitsisinnaapput, taamaalillunilu pisortanut aamma akileraarutinit iluanaaruteqartitsisinnaalluni. Taakkua ineriartortuartumik sunniinertut taagorneqartut pissutaallutik akileraarutininik appaanerit aalajangersimasumik annertussusilimmik aaqqissuusseqqinnerup aningaasalersorneqarneranut iluaqutaasinnaapput. Aningaasalersuinnermi ilaasoq taanna pissusiviusuni ilaannaanut aningaasalersuisussaavoq aammalu akileraaruseeriaatsimik aaqqissuusseqqinnermut tunngatillugu annertuumik kinguaattooruteqarfiusarluni. Taamaattumik akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissaq, soorlu manna aaqqissuusseqqinnertut, pingaarnertut maleruagassatut tamakkiisumik aningaasalersorneqarsimasariaqarpoq.

Akilerartarnermik aqqissuusseqqinnissamut siunnersuutaasumut sunniutissat taakku naatsorsorneqarnissai paasissutissatigut pisariusorujussapput. Minnerunngitsumik aamma, siusinnerusukkut aqqissuusseqqinnerni innuttaasut pissusai allanngorsimasut tungavigineqartariaqassaaq. Nunatsinni taama pissusiniq allanngortoqarnerani aningaasaqarnikkut atuagaateqartoqanngilaq imaluunniit ilisimatusaatitaqanngilaq tunngaviusinnaasunik taakku naatsorsornissaannut. Nunatsinni pissusiniq naatsorsuinaqanngippat, akilerartarnermik aqqissuussinermi sunniutissat naatsorsorneqarsinnaanngillat. Taamaammat aqqissuussinermut aningaasalersuinissamik naatsorsuinermi sunniutit taakku ilanngunneqanngillat.

Sunniinissat ineriartortuartussat nalorninartorta qaraluartut aamma naatsorsorneqarsinnaanngikkaluartut naatsorsuutigineqartariaqarpoq akilerartarnermik aqqissuusseqqinnissaq, sulisusaqarnerulernerani namminersortullu atuinerulerneranni pisortat isertitaannut pitsaasumik iluaqusiissasoq.

Sulisoqarnermut akitsuutip qaffasinnerulersinneratigut, pisortat namminersortullu sulisitsisut aningaasartuutaannut qaffaasussaavoq, taamaammallu pisortat aningaasartuutaannut allanut aamma ingerlatseqatigiiffinnut akilerarutinit isertitaannut anikinnerulersitsissalluni. Sulisoqarnermut akitsuummik qaffaanermut aningaasartuuteqarneruneq pisortani sipaaruteqarnermik kinguneqassasoq naatsorsuutaavoq. Sipaarnerit taakku qanoq issanerat politikikut aalajangiinerit apeqqutaassapput. Ingerlatseqatigiiffiit aamma sulisoqarnermut akitsuummik qaffaanermut aningaasartuuteqarnerunerit sipaaruteqarnikkut, sinneqartoortunik annikinnerulersitsinikkut imaluunniit suliniutit allatigut oqimaaqatigiissaarneqarnissaannut tunngatillugu aalajangiineri apeqqutaassapput. Namminersorlutik Oqartussat sulisoqarnermut akitsuutinut aningaasartuutai, 2022-mi akit tunngavigalugit, ukiumut 28 mio. kr.-nut qaffassat naatsorsuutaavoq. Nunatta Karsiata siunissami iluanaarutaa annikinnerulerneratigut aningaasaliineq ajortumik kingunerisassaqaarnissaa naatsorsuutaanngilaq, Nunatta Karsiata aningaasartuuteqarnerunissaa missingersuutitigut piunasaqaatinit killilersorneqarmat.

Aqqissuusseqqinnerup sulisussarsiornermut ima sunnerneqarsinnaavoq, inuit amerlanerit suliffittaarnersut imaluunniit inuit suliffeqareertut, aqqissuusseqqinnerup kingunerisaattut, annikinnerusumik annertunerusumilluunniit sulerusunnarsut. Sulisoqarnermut akitsuutip kisimi qaffasinnerulersinnera suliffillit amerlisarsinnaavai, ilanngaattillu 250.000 kr.-nit 500.000 kr.-nut atorunnaarsinnera aamma sulisoqarnermut akitsuutip qaffasinnerulersinnera kiisalu inummut ilanngaaticip qaffasinnerulernerata ataatsikkut sulisussarsiornermik annikinnerulersitsissasoq naatsorsuutaavoq. Naatsorsuutaavorli annikinnermik isertitaqartartut akunnattumillu isertitallit suliffissarsiornerannut ajunngitsumik kinguneqassasoq, isertitallilu sinnerinut naatsorsuutaalluni, sulinermut ilanngaaticip annikinnerulersinneqarnerata aamma inummut ilanngaaticip qaffasinnerulernerata kingunerisaattut, suliffissarsiorneq ajortumik kingunerisassaqaartoq.

Meeqqanut akilersuutit aapparismullu akilersuutit, annertussusiliussassatut ilitsersuutigineqartut malillugit tunniunneqartartut, siunnersuut malillugu akilersuutinik tigusaqartussamut akileraaruteqaataasussaajunnaarsinneqarnerat, inunmut akileraarutinit iluanaarutissat katillugit annikillinerannik malitseqqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, tassani 2022-mi kisitsisit aallaavigalugit 150.000 koruunit missaanniissasoq naatsorsuutigineqarluni. Taamaattoq aningaasartaasa annertussusaat pissutigalugu, aammalu iluanaarutissat annikillinerat eqqornerusumik missiliorneqarsinnaanngimmat, aningaasartai matuma siuliani takussutissiami ilanngunneqanngillat.

Toqqaannartumik iluanaarutitigut sunniuteqarnissaata saniatigut aqqissuusseqqinneq, akileraaruseriffimmi sulinermit ilanngaatic ingerlaavartumik tunniunneqartalernissaanut IT-mik ineriartortitsinissamik, kiisalu annikinnerusunik naleqqussaanissamik pisariaqartitsinermik malitseqqartussaavoq. Pingaartumik tassani ataasiartumik aningaasartuuteqarnissaq pineqarpoq. Aningaasartuutissat 10 mio. koruuninut missiliorneqarput aammalu 2024-mut Aningaasanut inatsisip iluani nuussinikkut aningaasalersorneqassasoq naatsorsuutigineqarluni. Konto pingaarnermi 10.98.02 Nunami namminermit digitalinngorsaanerup atuutinneqalernissaa, konto pingaarnermi 82.24.01, suliassaq 90.025, 2024-mit atuutilersumik sulinermit ilanngaatic/tapiissutit, aningaasassanik nuussinissaq pillugu Aningaasaqarnermit Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuerineqarpoq.

Sulinermit ilanngaammik ingerlaavartumik tunniussisarnermit ingerlatsinermit allaffissornermullu ukiumoortumik aningaasartuutissat, pingaartumik innuttaasunik sullissinissamut minnerpaamik ukioq tamaat sulisussanik marlunnik pisariaqartitsinissap naatsorsuutigineqarnera, kiisalu periaatsimik ingerlatsinermit aserfallatsaaliuiner mullu, pilersuisunut kiffartuussinissamut isumaqatigiissutinut aammalu eBoks aqqutigalugu nassiussinernut aningaasartuuteqarnissaq aallaavigalugit, 2,0 mio. koruuniussasut naatsorsuutigineqarpoq.

Kommuninut aningaasaqarnikkut allaffissorinnikkullu sunniutaasussat

Ataatsimut isigalugu aqqissuusseqqinnissaq 2022-mi aningaasarsianut paasissutissat aallaavigalugit kommuninut makkuninnga aningaasaqarnikkut sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Iluarsaaqqinnerup kommunit aningaasaqarnerannut sunniutai	
(Mio. Kr.)	Sunniutaa 2022-mi kisitsisit
Inummut ilanngaaticip qaffanneqarnera	-150,2
Akileraarusiinermit ilanngaaticip aalajangersimasut atorunnaarsinneqarnerat	2,3
Sulisoqarnermut akitsuutit qaffasinnerusut	-35,7
Katillugit	-182,6

Aaqqissuusseqqinneq kommuninut annertuunik allaffissornikkut sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq.

Inummut ilanngaaticip qaffanneqarnera aammalu ilanngaaticip aalajangersimasut atorunnaarsinneqarnerat, inunnut akileraarusiinermit iluanaarutissanut sunniisussaapput. Kommunit taamatuttaaq sulisoqarnermut akitsuutit qaffakkiartorneranit sunnerneqassapput.

Tamatuma saniatigut meeqqanut akilersuutit ilanngaaticip innissinnaatitaanerup atorunnaarsinneqarnerata malitsigisaanik, siunissami meeqqanut akilersuutit akiliiniarlutik, imaluunniit akiitsut akilinngitsuukkat taamaattut akilersorniarlugit aalajangertartut ikinnerulerpata, meeqqanut akilersuutit siumoortumik tunniunneqartunit kommunini akiitsut akilinngitsuukkat qaffassinnaapput. Tamatuma qanoq annertutigisumik pisarnissaa nalilersorneqarsinnaanngilaq. 2022-mi ilanngaaticip innissinnaatitaanerup inunnit 244-nit taamaallaat atorneqarsimanera eqqarsaatigalugu, siunnersuut suliasaqarfimmi kommunini akiitsunut akilinngitsuukkanut annertuunik sunniuteqassangatinneqanngilaq.

Inummut ilanngaaticip qaffanneqarnera tunngavigalugu kommunit aningaasartuutaannut taarsiisoqassanersoq pillugu apeqqut, kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatiginninniarnerni ilaatinneqarsinnaassapput.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat
 Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata aamma akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarnissaannut siunnersuutit imminermi inuussutissarsiortunut annertuunik sunniuteqassangatinneqanngillat.

Sulisoqarnermut akitsuutit qaffanneqarnera sulisitsisut namminersortut aningaasartuuteqarnerulernerannik malitseqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, taakkua 2022-mi aningaasarsianut paasissutissat aallaavigalugit katillugit 63 mio. koruunit missaanniittussat missingersorneqarlutik. Ingerlatseqatigiiffiit sulisoqarnermut akitsuummik qaffaanermut aningaasartuuteqarnerunerit sipaaruteqarnikkut, sinneqartoorutinik annikinnerulersitsinikkut imaluunniit suliniutit allatigut oqimaaqatigiissaarneqarnissaannut tunngatillugu aalajangiineri apeqqutaassapput

Innuttaasut ukiumut katillugit 366 mio. koruuninik annertunerusumik atugassaqaalernerannik, siunnersuut malitseqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, tamannalu nammineq atuinerup annertusiartorneranik malitseqassaaq. Tamanna pingaartumik isertitakitsunut akunnattumillu isertitaqartartunut atuutissaaq. Nammineq atuinerup annertusinera inuussutissarsiortunut ilaqutaassaaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniutaasussat

Siunnersuutit pinngortitamut, avatangiisinut imaluunniit inuit peqqissusaannut annertuunik sunniuteqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq.

6. Innuttaasunut sunniutaasussat

Ataatsimut isigalugu akileraartarnermik aqqissuusseqqinnissaaq innuttaasut aningaasarsiaannik atorneqarsinnaasunik, 2022-mi aningaasarsianut paasissutissat aallaavigalugit, ukiumut 366 mio. koruuninik annertusitinneqassasut, naatsorsuutigineqarpoq.

Taamaattoq akileraartartut ataasiakkaat akileraartarnermik aqqissuusseqqinnermi ataatsimut isigalugu iluanaaruteqarnerlutik imaluunniit annaasaqarnerlutik misigineeraat, pineqartup ataatsimoortumik isertitaannut tunngasut taamatullu ilanngaammik annaasaqarnerup naleqarnera, apeqqutaasussaapput. Inuit, assersuutigalugu ullumikkut meeqqanut akilersuutitut akiliisartut, 2025 aallarnerfigalugu ilanngaattissat taakkua annaasussaavaat. Paarlattuanik inuit qaffasinnerusumik inummut ilanngaateqalertussaapput, aammalu isertitaat apeqqutaallutik, suliffeqarnermut ilanngaataat qaffasinnerulertussaalluni. Allannguutit taakkua akilersuutitut taakkununga ilanngaatiginissinnaatitaanerup atorunnaarsinneqarneranit tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit illuatungilerneqarsinnaassapput.

Takussutissiami matuma kingulianiittumi akileraaruteqareernermi aammalu sulinermut ilanngaateqareernermi, isertitaqartartunut agguarlugu, aningaasarsianut aqqissuusseqqinnerup sunniutissai takutinneqarput.

Tamakkiisumik isertitat nikeriartarnerat / Kr.	Isertitani isertitaqartartut inuit amerlassusaat	Akileraaruteqareernermi isertitat allannguutaat	Sulinermut ilanngaatit tunniunneqartup allannguutaat	Aningaasani atorneqarsinnaasuni allannguut tamarmiusoq
0-49.999 kr.	8.259	0	0	0
50.000-99.999 kr.	4.856	3.250	552	3.802
100.000-149.999 kr.	6.489	4.946	3.677	8.623
150.000-199.999 kr.	5.237	4.963	7.808	12.771
200.000-249.999 kr.	3.842	4.940	10.783	15.722
250.000-299.999 kr.	3.510	4.952	9.641	14.594
300.000-399.999 kr.	5.424	4.927	5.502	10.428
400.000-499.999 kr.	4.283	4.961	195	5.156
500.000-599.999 kr.	2.788	4.825	-1.437	3.388

600.000-699.999 kr.	1.515	4.804	-96	4.707
700.000-799.999 kr.	987	4.610	61	4.672
800.000-899.999 kr.	587	4.369	78	4.447
900.000-999.999 kr.	380	4.554	2	4.555
1.000.000 kr. qaffasinnerusunillu	1.238	3.826	1	3.827

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq inuit 3.842-t 2022-mi ukiumut 200.000-249.999 koruunit akornanni isertitaqarsimasut. Inuk taamatut isertitaqartartoq inummut ilanngaatiq qaffanneqarnerata kingorna 4.940 koruuninik atugassaqaqarnerulertussaavoq aammalu maleruagassanut ullumikkut atuuttunut sanilliullugu sulinermt ilanngaammik 10.783 koruuninik annertunerusumik tunineqartalertussaalluni. Pineqartoq agguaqatigiissillugu ukiumut 15.722 koruuninik atugassaqaqarnerulertussaavoq, qaammammut 1.310 koruuninik annertussusilinnik.

Inuk 500.000 – 599.999 koruunit akornanni isertitaqartartoq, ilanngaatiq annikilluartuaartinneqarnerata allangortinneqarnera pissutigalugu, agguaqatigiissillugu sulinermt ilanngaammut 1.437 koruuninik annikinnerusunik pissarsisalertussaavoq, aammalu inummut ilanngaatiq qaffasinnerulernerata malitsigisaanik 4.825 koruuninik annertunerusunik tunineqartalertussaalluni. Agguaqatigiissillugu inuk taamatut isertitaqartartoq taamaalilluni ukiumut 3.388 koruuninik atugassaqaqarnerulertussaavoq, qaammammut 282 koruuninik annertussusilinnik.

Tassani agguaqatigiissitsilluni kisitsisit pineqarput aammalu aqqissuusseqqinnerup tamarmiusup sunniutissaannut inuit ataasiakkaat isertitaasa ilanngaataasalu katitigaanerat apequtaasussaalluni.

7. Sunniutaasussat annertuut allat

Siunnersuutit allanik sunniuteqartussatut nalilerneqanngillat.

8. Oqartussanut kattuffinnullu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut 2024-mi ulloq 19. juni aallarnerfigalugu ulloq 15. juli tikillugu soqutiginnittunut makkununga tusarniaassutigineqarpoq:

Avannaata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommune Kujalleq, Kalaallit Nunaanni Advokatit, SIK, GE, Sulisitsisut, BDO, Grønlands Revisionskontor, Deloitte, EY, GrønlandsBanken, BankNordik, ASG, IMAK, Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiit (PPK), AK, KNAPK, Revisoren i Sisimiut, Familieretshuset, ATP- Udbetaling Danmark og Statens Administration.

Siunnersuut tamatuma saniatigut piffissami matuma siuliani taaneqartumi tusarniaanermut nittartakkami takuneqarsinnaavoq.

Tusarniaanermut akissuteqaatini tiguneqartuni immikkoortut pingaarnert matuma kinguliani ilanngussaq 2-mi eqqartorneqarput oqaaseqarfigineqarlutillu.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut

Meeqqanut akilersuutitut ilanngaatiginmissinnaatitaanerup atorunnaarsinneqarnerata malitsigisaanik § 5, imm. 4-mi sunniutaasumik iluarsiiisoqarpoq. Meeqqanut akilersuutit akileraarutaasussaataasut innersuussineq, atorunnaarsinneqartussatut siunnersuutigineqarpoq.

Nr. 2-mut

§ 25 siunnersuutigineqartoq nutaajuvoq.

Aalajangersakkami imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq, imarsiornermi nerisaqarnermut ilanngaat atorunnaarsinneqassasoq. Aalajangersakkami inuit namminersorlutik inuussutissarsiortut aamma inuit suliffeqarnerminni sulinermit ingerlataqartut, pineqartunut ilaatinneqarput.

Nr. 3-mut.

Siunnersuutigineqarpoq, akilersuisussap meeqqanut aapparisaamullu akilersuutitut ilanngaatiginittarnera pillugu § 26 atorunnaarsinneqassasoq.

Nr. 4-mut

§ 34-mi aalajangersakkat nutaat marluk atuutsinneqalissasut siunnersuutigineqarpoq.

§ 34, nr. 23-p ilanngunneqarnerani siunnersuutigineqarpoq aapparisaamut akilersuutit, akilersuutit tigusaqartartumut akileraarutaassanngitsut. Taamaattoq akileraarusiinnginnissamut piunnaasaqatigineqarpoq aapparisaamut akilersuutit, katissimalluni aappariinnermut inatsit malillugu annerpaamik aalajangersarneqarsinnaasunit, qaffasinnerussanngitsut, ilanngullugu tamatuma ilitsersuutini il.il. atuutsinneqarsimasinnaanera. Akilersuutit annertunerusut taamaalillutik aapparisaamut akilersuutit tigusaqartartumut isertitaapput nalinginnaasumik akileraaruteqaataasussat.

§ 34, nr. 24-p ilanngunneqarnerani siunnersuutigineqarpoq, Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatseqatigiiffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut tapiissutit, ineqarnermut politikikkut suliniuteqarnerit ingerlanneqarnerannut ilaatillugu pisoq, akileraaruserneqartassanngitsaq. Oqaatsimi, ineqarnermut politikikkut suliniutissat, ilaatinneqarsinnaapput tapiissutit inissiamik pilersuinnermut tunngassuteqartut, ilanngullugu naleqquttumik akilimmik naleqquttumik pitsaassusilimmik inissiamik atugassiisoqarnera aammalu ineqarnissamik qulakkeerinnissaq, inissiap pissaassusaa inooqatigiinnermilu naligiinnissaq pillugit siunnerfinnik siuarsaaviusut.

Nr. 5-imut

Aalajangersagaq § 38 a, imm. 1-imi atuuttumut naapertuuppoq. Taamaattoq siunnersuutigineqarpoq akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni kapitel 5 a-mut nutaamut innersuussut ilanngunneqassasoq, tamatumani erseqqissarneqarluni, ilanngaatiq nalinga innuttaasup NemKonto-anut tunniunneqartassasoq.

Nr. 6-imut

Siunnersuutigineqarpoq, sulinermit ilanngaatiq allanngortinneqarnissaa aammalu ilanngaatiq ingerlaavartumik tunniunneqartarnissaanut tunngavissiiinissaq siunertaralugit aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni §§ 38 b-g nutaamik oqaasertalerneqassasut.

§ 38 b siunnersuutigineqartoq sulinermit ilanngaammut annertussusiliussassanik aningaasartaannullu killiliussassanut siunnersuutigineqartunik imaqarpoq. Aningaasartaannut annertussusissaliussat tamarmik ukiumut isertitaqarfiusumut tamarmut tunngassuteqarput.

Annertussusissaliussat qaffanneqarnerisa saniatigut allannguutaasooq tassaavoq, annertussusissaliussat allatut naatsorsorneqarnerat, taamaalilluni sulinermit ilanngaatiq nalinga tunniunneqartussaq inatsisip oqaasertai tunngavigalugit naatsorsorneqarsinnaalissalluni. Sulinermit ilanngaatiq nalinga, aningaasarsianut tunngaviusunut, inummut ilanngaammit aamma ilanngaammit aalajangersimasumit annertunerusunut, procentiliussatut aalajangersagaasooq atorlugu, naatsorsorneqassaaq.

Aalajangersakkami imm. 2-mi ukiumut sulinermit ilanngaammut tunniunneqarsinnaasumut annerpaaffissamut killiliussaq aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersakkami imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq, sulinermit ilanngaatiq nalinga aningaasarsianut tunngaviusunut, inummut ilanngaammit aamma ilanngaammit aalajangersimasumit annertunerusunut, procentiliussaq atorlugu annikillisikkiartuaarneqassasoq.

Aalajangersakkami imm. 4-mi siunnersuutigineqarpoq, ukiumut sulinermit ilanngaatiq annerpaaffissaa aammalu annikillisitsiartuaarnermut isertitanut killiliussaq, ukiumut pineqartunut annertussusiliussanut naleqqussaanermut procentiliussaq malillugu iluarsineqartassasut. Annertussusissaliussat taakkua aamma ullumikkut iluarsineqartarput.

Annertussusiliussanut naleqqussaanermut procentiliussaq ukiut tamaasa aggustip qaammataani nalunaarutigineqartarpoq. Siunnersuummi annertussusiliussanik, annertussusiliussanut iluarsineq siullermeertumik ulloq 1. januar 2026 atuutilersumik pissaaq.

Inummut ilanngaammut aamma ilanngaammut aalajangersimasumut aningaasartanut killissanut, aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat apeqqutaapput aammalu annertussusiliussanik iluarsisooqartarani.

Siunnersuummi § 38 c-mi siunnersuutigineqartumi, aningaasarsianut tunngaviusut, sulinermut ilanngaatiq naatsorsorneqarnerani atorineqartussat, aalajangersarneqarput.

Aningaasarsianut tunngaviusut aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni §§ 38 c-mi aamma d-mi aningaasarsianut tunngaviusut atuuttut assigaat. Allannguut tassaavoq aningaasarsianut tunngaviusut naatsorsorneqarnissaat paragrafimi ataatsimoortinneqarnissaasa siunnersuutigineqarnera.

§ 38 c, imm. 1-imi siunnersuutigineqartoq malillugu aningaasarsianut tunngaviusut soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussinermit peqataasussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni kingusinnerusukkut allanngortinneqartartumi, sipaarutissanut tunngaviusut aallaavigalugit, aalajangersarneqarput. Taamaattoq 2 aningaasarsianut tunngaviusussat marluk akornanni nikingasoqarpoq, Inatsisartut inatsisaasa marluk taakkua assigiinngitsunik siunertaqarnerat pissutaalluni.

Aningaasarsiat A-t aamma B-t akileraaruteqaataasussat aallaavigineqarput. Tamatuma kingunerisaanik aningaasarsianut A-t tamakkiisumik aningaasarsiaapput, tassami pineqartup ilanngaatisai, assersuutigalugu ernianut aningaasartuutit, isiginiarneqartanngimmata. Nammineq suliffeqarfimmi sinneqartoorutit ilanngaaseereermermi isertitatut ilanngunneqassapput, tassa imaappoq, aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat tunngaviusullu nalinginnaasut malillugit ingerlatsinermit aningaasartuutit il.il. ilanngaatigineqareermeranni isertitat, assersuutigalugu amigartoorutaasut suminngaaneermerannit killilersuutitut tunngatillugu.

Soraarnerussutisiassanut akiliuteqarnerit, akileraarummi ilaatinngissinnaatitaaneranni pisut, aningaasarsianut tunngaviusunut ilaatinneqarput. Tamatumani qulakkeerneqarpoq aningaasarsianut tunngaviusut assigiissaartinneqarnissaat, soraarnerussutisiassanut aqqissuussineq akiliutit ilaatinngissinnaatitaallugit imaluunniit taamaannginnersoq, apeqqutaanani.

Erninermit atatillugu sulinngiffeqarnermi ullormusiat, aningaasarsiaqartut aamma namminersorlutik inuussutissarsiortut naartunerme, erninerme meeravissartaarnermilu sulinngiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu erninermit atatillugu sulinngiffeqarnermi tigusartagaat, aningaasarsianut tunngaviusunut ilanngutsinneqarput.

Imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffinit pissarsianit isertitat, aningaasarsianut tunngaviusunut ilanngunneqassasut. Aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq ilaatigut aningaasarsianut tunngaviusut naatsorsorneqartarnerisa

assigiissaatinneqarnissaat pisariitsuutinnissaallu, tassani assersuutigalugu ingerlatseqatigiiffinit nunanit allaneersunit pissarsiat aamma ernianit isertitat aalajangersakkami imm. 1 malillugu aningaasarsianut tunngaviusuni ilaatinneqarmata. Aalajangersakkami aamma isertitat qanoq ingerlateqatigiiffimmit aningaasarsiatut pissarsiassatullu tiguneqarsinnaaneranni iluanaapilunnissamik eqqarsartoqarsinnaanera, pinngitsoortinniarniarneqarpoq.

§ 38 c, imm. 3 aamma 4 siunnersuutigineqartut, § 38 d-p atuuttup imarisaasa assigai. Aalajangersakkami imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq, isertitat aalajangersimasut, aningaasarsianut tunngaviusunik nassuiaassummi ilaatinneqartussaannikkaluartut, aningaasarsianut tunngaviusunut ilaatinneqannginnissaat. Tassani ilaatinneqarput isertitassat, soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinnermut peqataasussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 2-mi aamma 3-mi aalajangersarneqartut. Tassani pineqarput soraarnerussutisiat, ilanngullugit tjenestemanditut, suliffeqarnermi, siusinaartumik utoqqalinermilu soraarnerussutisiat, isumaginninnermi ikiorsiissutit arlallit, ilanngullugit ineqarnermut tapiissutit, meeqqanut tapiissutit, ilinniagaqarnerisusit aamma meeqqanut akilersuutit. Taamaattoq isertitat inatsisit § 2, imm. 1-imi, nr. 1-4-mi taaneqartut naapertorlugit tunniunneqartartut, aningaasarsianut tunngaviusunut ilaatinneqarput. Tassani pineqarput Namminersorlutik Oqartussani, kommunini naalagaaffimmilu tjenestemandit aningaasarsiaat.

Aalajangersakkami imm. 4-mi isertitat aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni §§ 70-imi aamma 71-imi pineqartunut ilaatinneqartut, aningaasarsianut tunngaviusunut ilaatinneqanngillat. Tassani ilaatinneqarput umiarsuarmit sulinermit aningaasarsiat akileraaruseriffiup ilanngaaseereernermit aningaasarsianut nalunaarsuiffianni aammalu Dansk Internationalt Skibsregisterimi pineqartunut ilaatinneqartut. Isertitat taakkua aningaasarsianut tunngaviusunut ilaatinneqannginnerannut ilaatigut pissutaavoq, taakkua tiguisumut akileraaruteqaataasussaannginnerat, ilaatigullu tamatuma sulinermit ilanngaammik naatsorsuinnermut pisariunerulersitseqaataasusnaanera.

§ 38 d-p siunnersuutigineqartup imarisai nutaajupput.

Sulinermit ilanngaatiq qaammatikkaartumik tunniunneqarsinnaanissaa siunertaralugu siunnersuutigineqarpoq, ilanngaatiq sulisitsisup aningaasarsianik A-nik tunniunneqarallartunik nalunaarutiginninneri (qaammatikkaartumik nassuiaatit) aallaavigalugit naatsorsorneqartassasoq naatsorsorneqassasorlu.

Assersuutigalugu sulisitsisunit nassuiaammik tigusaqartoqarsimangippat, taamaalilluni sulinermit ilanngaatiq tunniunneqarsinnaassanngilaq.

Sulinermit ilanngaataagallartussap naatsorsorneqartarneranut periaasissaq inatsimmi aalajangersarneqanngilaq. Tamanna IT atorlugu periaasissamik ineriartortitsinnermi

akileraaruseriffimmut aalajangersartinneqassaaq. Tamatuma saniatigut akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 29 c siunnersuutigineqartoq innersuussutigineqarpoq.

Sulisitsisup paasissutissanik nalunaarutiginnereernerani sulinermit ilanngaata qaqugukkut tunniunneqartassanersoq ulluliussamik eqqortumik aalajangersagaq imaqaanngilaq. Tamatumani nalunaarutiginninnerit suliarineqartarnerannut, ilanngaatip nalinganik naatsorsuisarnermut tunniussisarnermullu tunngatillugu akileraaruseriffik allanngorartitsisinnaassuseqartinneqarpoq.

Inuussutissarsiortunut namminersortunut tunngatillugu aalajangersakkami imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, B-nut akileraarutaagallartussanut akiligassanngoreersut akilerneqareersullu aallaavigalugit sulinermit ilanngaataagallartussaq taamaallaat naatsorsorneqartassasoq tunniunneqartassasorlu. (B-skattebilletit). B-nik akileraarutinik akiliisoqaanngippat, taamaalilluni sulinermit ilanngaatip tunniunneqarsinnaanissaanut tunngavissaqassanngilaq.

Imm. 1-imi pisut assigalugit, sulinermit ilanngaataagallartussap naatsorsorneqarneranut paasissutissat qanoq atorneqarnissaat akileraaruseriffimmut aalajangertinneqassaaq.

Aalajangersakkami imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq, tunisinernit isertitat, sulinermit ilanngaammik naatsorsuisarnermut tunniussisarnermullu tunngatillugu isertitatut B-tut suliarineqartassasut. Tunisinerup aningaasartai A-tut isertitaapput, taamaattumik tunitsiviit akileraarutinik unerartitsinissamik piumasqaqarfigineqarlutik. Kisianni aalisartut piniartullu namminersorlutik inuussutissarsiortuupput, taamaattumik taakkua aalajangersagaq manna malillugu pineqarlutik.

Sulinermit ilanngaatip annertuallaamik annikippallaamillu tunniunneqartarluni pisartussat annikillisinnissaat siunertaralugu § 38 e-mi siunnersuutigineqartumi siunnersuutigineqarpoq, tamatuma sulinermit ilanngaatip eqqortumik tunniunneqartarnissaa naatsorsuutigineqarnerulersippagu, nalunaarutiginninnerit il.il. imminermi pisarnerisa malinneqarnerisa saniatigut, akileraaruseriffiup tunniussigallarnerit, qaffaanerit imaluunniit annikilliliinerit pinngitsoortissinnaagai.

Aalajangersagaq piaaraluni akileraaruseriffiup periaatsimik ineriartortitsinermi allanngorartitsisinnaanissaa siunertaralugu atituumik ilusilerneqarpoq. Akileraaruseriffik assersuutigalugu nalunaarutiginninnerit kingusinaartumik tiguneqarpata imaluunniit sulisitsisup nalunaarutiginninneri amigarsimappata, sulinermit ilanngaammik tunniussinngissinnaavoq.

Akileraaruseriffiup aamma pineqartup ataatsimut katillugu ukiumoortumik aningaasarsianut tunngavissaannut missiliuineq aallaavigalugu, tamannalu tunngavigalugu

annikilliaruaartinneqartussatut naatsorsuutigineqarpat imaluunniit sulinermut ilanngaammik tunniussisoqartussaangippat, tunniussigallarnerit iluarsisinnaavai imaluunniit unitsissinnaallugit.

Aalajangersagaq taamatut nalilersuinissamut maleruagassanik erseqqinnerusunik imaqaangilaq. Akileraaruseriffiup ataasiakkaat isertitassaattut naatsorsuutigineqartunik il.il. aalajangersimasumik, ataasiakkaatigut nalilersuissarnissaa imaluunniit taamaaliornissamut allatigut pisussaaffeqarnissaa, siunnersuummi siunertarineqanngilaq.

Akileraaruseriffik IT atorlugu periaatsimik pilersitsisussaavoq, sioqqutsisumik aalajangeriikkamik naatsorsuinermut maleruagassanik, aalajangersakkanik il.il. aammalu oqaluttuarisaanermi isertitanut paasissutissanik, sioqqutsisumik nalunaarsuinerup ataasiakkaat ukiumoortumut aningaasarsiaannut tunngavissaannut missingersuineranik il.il. aallaaveqartumik. Taamaattumik missiliuinissaq (naliliineq) suliffiup iluani periaatsimi aalajangersakkat, akileraaruseriffiup suliatigut IT atorlugu periaatsimik ineriartortitsinermini ilanngunnissaat naleqqussorisai, tunngavigalugit aalajangerneqassaaq. Aalajangersakkat taakkua ingerlaavartumik naleqqussarneqassapput aammalu piffissap ingerlanerani qaammatikkaartumik tunniussisarnerit eqqorneruleriartornissaat siunertarineqarluni. akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 29 c siunnersuutigineqartoq allatigut innersuussutigineqarpoq.

Akileraaruseriffik ukiup ingerlanerani nutaanik isertitanut paasissutissanik tigusaqarpat, akileraaruseriffiup sulinermut ilanngaatip qaammatikkaartumik tunniunneqartarnera aallarteqqinniarlugu aalajangersinnaavoq. Taamaattoq akileraaruseriffiup tamatumunnga pisussaaffeqarneranut aalajangersagaq imaqaangilaq. Taamaalilluni IT atorlugu periaatsip aallaqaataaniit qanoq pisinnaasaqarnissaa aammalu siunissami atorsinnaassusai suut ineriartortinneqassanersut akileraaruseriffik allanngorartitsisinnaassuseqartinneqarpoq.

§ 38 f siunnersuutigineqartoq malillugu, ukiup isertitaqarfiusup naanerata kingorna, ataasiakkaat ukiumut aningaasarsianut tunngavissai tamarmiusut, ukiumoortumik sulinermut ilanngaat tunniunneqartoq aammalu ilanngaatinut tunniussigallarnerit ataatsimoortumik akileraaruseriffimmit naatsorsorneqassapput. Naatsorsukkat aalajangiinertut isikkoqarpat.

Sulinermut ilanngaat qaammatisiutit malillugit ukiup ingerlanerani annikinaarlugu tunniussisoqartarsimappat, sinneruttut tigusisussamut tunniunneqassapput. Annertunaarlugit tunniussisoqartarsimappat, taakkua siunnersuummi § 38 g malillugu akilersinneqarsinnaapput.

Aalajangersakkami imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, aningaasarsianut tunngaviusut allanngornerat, sulinermut ilanngaammut 2.000 koruuninik annertunerusumilluunniit tunniussinermi allannqortoqarneranik malitseqarpat, aatsaat sulinermut ilanngaat naatsorsorneqartoq, imm. 1 malillugu aallarteqqinneqarsinnaassasoq. Taamatut pisoqartillugu,

tamanna tiguisissamut iluaqutaassanersoq iluaqutaassannginnersorluunniit apeqquaatinnagu, aallartitseqqittoqassaaq.

Aningaasarsianut tunngaviusut allanngornerat 1.999 koruuninik annikinnerusunilluunniit ilanngaatiq tunniunneqartalerneranik kinguneqarpat, aalajangiineq qaqeqqinneqassanngilaq. Taamaattumik aalajangiineq siusinnerusukkut nassiunneqartoq pisumi tassani inaarutaasuusaaq.

Sulinermut ilanngaammut annertuallaanik tunniussisoqarsimappat, § 38 g-mi siunnersuutigineqarpoq, annertunaarlugit tunniunneqarsimasut, sulinermut ilanngaammut kingusinnerusukkut tunniussinerni ilanngaatigalugit, akilersinneqassasut. Tamanna ukiumi isertitaqarfiusumi aammalu ukiuni isertitaqarfiusuni kingusinnerusuniittuni tunniussinerni killeqanngitsumik pisinnaavoq. Sulinermut ilanngaammut annertunaarlugit tunniunneqarsimasut utertillugit akilerneqarnissaannut piunasaqaat, ukiup isertitaqarfiusup kingorna ukiuni aggustimi imaluunniit septembarimi, ukiumoortumik naatsorsukkat nassiunneqareernerisa kingorna, nassiunneqassaaq.

Piunasaqaat sulinermut ilanngaammut kingusinnerusumi tunniussinerni annikillisisinikkut imaluunniit ilanngaatiginninnikkut akilersinneqarsinnaanngitsoq paasinarpat, aalajangersakkami imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, annertunaarlugit tunniunneqarsimasut piunasaqaammik nassiussinikkut akilersinniarneqassasut. Taamaattoq sulinermut ilanngaammut annertunaarlugu tunniunneqarsimasumut piunasaqaat katillugit 2.000 koruuninik annertuneruppat, aatsaat utertillugit akiliinissaq piunasarineqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut aalajangersarneqarpoq, piunasaqaammut ulloq akiliiffissaq tassaasoq, peqqusissuteqarluni akileqqusinissamut aalajangiinerup qaammat kingorna qaammami ulluinnag siulleq. Ulloq akiliiffissaq kingulleq tassaavoq qaammat akiliiffissami ulluinnag kingulleq

Tiguisissaaq sulinermut ilanngaammik tigusinissamut pisinnaatitaalluni upperinnilluni imaluunniit upperinnigani tiguisimanersoq, utertillugit akilernissaannut piunasaqaammut pingaaruteqanngilaq. Taamatuttaaq tiguisissaaq akileraaruseriffimmut eqqunngitsunik imaluunniit salloqittaalluni paasissutissanik tunniussinermi mianersuaalliorluni imaluunniit piaarluni iliuuseqarsimanersoq, pingaaruteqanngilaq.

Aalajangersakkap imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq, sulinermut ilanngaammut annertunaarlugit tunniussisimaneq akileraartarnermi pinngitsaaliilluni akiliisitsinissamik piunasaqaammut il.il. assingusumik piunasaqaateqalerneris.

Aalajangersakkami imm. 4-mi siunnersuutigineqarpoq, sulinermut ilanngaammut annertunaarlugit tunniunneqartut akilersinniarneqartarnerat aammalu sulinermut ilanngaammik tunniussinermi kingusinnerusukkut piunasaqaammik piunasaqaat

ilanngaatigineqartassasoq pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqartut.

N. 7-imut

§ 67, imm. 2-p allangortinneqarnerani siunnersuutigineqarpoq, inummut ilanngaat 12.000 koruuninik qaffanneqassasoq.

§ 2-mut

Nr. 1-imut

Akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni kapitali nutaaq, sulinermut ilanngaat pillugu allaffissornikkut aalajangersakkanik imaqartoq, ilanngunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Nr. 2-mut

§§ 29 a-c, tamarmik nutaajusut, ilanngunneqassasut siunnersuutigineqarpoq.

§ 29 a, imm.1-imi siunnersuutigineqartumi siunnersuutigineqarpoq, sulinermut ilanngaat inuup Nemkontoanut taamaallaat tunniunneqarsinnaasoq. Aningaasat tunniunneqarsinnaanngitsut, ukiut 5-it qaangiunneranni atorunnaassapput.

Aalajangersakkami imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit ilanngaatiginnissinnaanerit sulinermut ilanngaatip tunniunneqartup 1/3-anut killilerneqassasoq. Tamatuma saniatigut siunnersuutigineqarpoq, tunniussinerni ilanngussinnaaneq akiliussigallarsinnaanerlu periarfissaatinneqassanngitsut.

Sulinermut ilanngaammi allaffissornikkut nammakkersuutit annikillisinnissaat siunertaralugu § 29 b-mi siunnersuutigineqarpoq, sulinermut ilanngaammut qaammatikkaartumik tunniussisarnerit annertussusaasa Akileraarusiinermik Aalajangiisartunut naammagittaalliutigineqarnissaa periarfissaqartinneqassanngitsaq. Sulinermut ilanngaammut tunniussigallarnernit, taamatullu nalunaarutit il.il. tamannalu pillugu paasissutissat akileraaruseriffiup inummut nassiutissallugit toqqarsimasinnaasai imaluunniit nittartakkani il.il. pissarsiarineqarsinnaatitai, pisortat ingerlatsineranni suliatut isigineqarput.

Aalajangersakkami imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, annikinaarlugu tunniussineq 2.000 koruuninik annertunerusunilluunniit annertussuseqassangatinneqarpat, akileraaruseriffiup sulinermut ilanngaataagallartumut kingornatigut tunniussinissat pillugit qinnuiginninnerit suliarisassagai. Piumasaqaatit naammassineqarsimappata, akileraaruseriffiup nalunaarutiginninnerit aamma ukiumut isertitanut missiliuineq il.il. aallaavigalugit eqqortutut nalilerpagu, akileraaruseriffiup aningaasat piaartumik tunniutissavai.

Aalajangersagaq malillugu akileraaruseriffik paarlattuanik, piumasaqaat 1.999 koruuniuppat annikinneruppalluunniit, sulinermut ilanngaammut tunniussigallarnerit kingornatigut tunniunneqarnissaat pillugu saaffiginnissutit suliarinissaannik pisussaaffeqanngilaq. Aalajangersakkamut siunertaavoq, sulinermut ilanngaataagallartup aningasartaannik annikinnerusunik kingornatigut tunniussinissaq pillugu saaffiginnissutinik suliarinninnermi suliassani nammakkersuinerup annikillisinnaa.

§ 29 c-mi siunnersuutigineqarpoq, akileraaruseriffik pingaarnertigut aalajangersakkat siunnersuutip imarisa tunngavigalugit IT atorlugu periaasissamik, sulinermut ilanngaammik suliaqarfiusussamik, pilersitsissasoq. Periaasissami isertitanut sulisunullu paasissutissat aallaavigalugit ilanngaatiginninnaatitaasut kinaassusersineqartassapput, kiisalu ukiup ingerlanerani ilanngaataagallartussamut naatsorsuisassalluni tunniussisassallunilu, annertunaarlugit tunniunneqartut kingusinnerusukkut tunniussinerni ilanngaatigisassallutit aammalu ukiumoortumik takussutissianik pilersitsisassalluni il.il.

Akileraaruseriffik suliffiup iluani aalajangersakkanik, tunngavissarititaasunik, algoritme-nik suleriaasissanillu il.il., IT atorlugu periaasissami ilaasussanik, ilanngullugu isertitanut akileraarutinullu paasissutissat suut ukiumoortumik aningaasarsianut tunngavissanut missiliuinnermi ilaatinneqassanersut aalajangernissaanut, aalajangersaanissamut piginnaatinneqarpoq. Taakkunani ilaatinneqarsinnaapput maannakkut siusinnerusunilu ukiumoortumik isertitat pillugit paasissutissat. IT atorlugu periaasissamut aammalu missiliuinnerit periaatsimit pilersinneqartunut aalajangersakkat tunngavigalugit, IT atorlugu periaatsimi kikkut ilanngaataagallartussamut tunniussivigineqassanersut aalajangerneqassaaq kiisalu ilanngaatit annertussusaannik ingerlaannartumik naatsorsuisassalluni, taakualu tunniussinissamut nassiuttassallugit.

Sulinermut ilanngaammut pisinnaatitaaneq, sulinermut ilanngaatip naatsorsorneqarnera tunniunneqarnissaalu aammalu ilanngaatiginninnissaq pillugit aalajangiinerit taamaalillutik IT atorlugu periaasissatut pilersinneqartumit ingerlaannartumik aalajangiiffigineqartassapput. Tamatuma saniatigut periaatsimut naatsorsuutigineqarpoq ukiumoortumik isertitanut missiliuinnerit, sulinermut ilanngaatip naatsorsorneqarnera tunniunneqarnissaalu, kiisalu tassani ilanngaatiginnittarnissaq il.il. isumagineqassasut. Taamaaliornermi periaatsimi allaffissornikkut nammagassiinerit annikillisinneqarnissaat pingaartinneqarpoq. Taamaattoq Akileraaruseriffik aamma inatsimmi aalajangersakkat malillugit paasissutissanik nutaanik ilanngussinissamut imaluunniit kukkunernik il.il. iluarsiinissamut, ukiup ingerlanerani akileraaruseriffiup paasisimasaannut, periarfissaarutsinneqanngilaq.

Ukiumut naatsorsukkanik nassiussinermi, takuuk § 38 f siunnersuutigineqartoq, ilanngaasiiffigineqartussap aningaasarsianut tunngaviusut naatsorsorneqartut aammalu ilanngaammut tunniunneqartut annertussusaat naammagittaalliutigisinnaavai. Aalajangiineq Akileraaruseriffiup naammagittaalliutigineqarsinnaavoq.

§ 3-mut

Nr. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq, sulisoqarnermut akitsuut 1,9 procentinngorlugu aammalu sulisitsisunut namminersortut erninermut atatillugu sulinngiffeqartarnermut aningaasaateqarfiannut akiliutigisartagaannut 2,1 procentinngorlugu, 1 procentpointimik qaffanneqassasoq.

Peqatigisaanik siunnersuutigineqarpoq maannakkut sulisoqarnermut akitsuutip aalajangersimasumut atugassanngortinneqartarnera atorunnaarsinneqassasoq.

§ 4-mut

Imm. 1-imut

Inatsimmi aalajangersakkat qaqugu atuutilissanersut aammalu inatsimmi inatsiseqarfiusuni pineqartunut tamanut pisussaaffiliissanersut atuuttussanngussanersullu, aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq aalajangersarneqarlunilu. Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2025 atuutilissasoq.

Imm. 2-mut

Siunnersuut ukioq isertitaqarfiusooq 2025 aallarnerfigalugu atuutilernissaa erseqqissarneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Tamanna assersuutigalugu inummut ilanngaammut suliffeqarnermullu ilanngaammut, ukiumut isertitaqarfiusumut 2025-mut kingornalu atuutilersussamut allannguinermut tunngavoq. Aalajangersakkami imm. 3-5 ikaarsaarnermi aaqqissuussinernik imaluunniit aallaavimmu tassunga tulluarsaassutinik imaqarpoq.

Imm. 3-mut

Ukiumut isertitaqarfiusumut 2024-mut sulinermit ilanngaammut tunniussinissaq, 2025-mi pisussaq pillugu ikaarsaariarnermut aaqqissuussineq siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq, 2025-mi ilanngaammik tunniussinissamut maleruagassanik tunngavissaqarnissaq. Ikaarsaariarnissamut aalajangersakkap siunnersuutigineqartup imarisamigut aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 38 e atuuttoq assingaa.

Imm. 4-mut

Erseqqissarneqarpoq sulisoqarnermut akitsuut aningaasarsianik allanillu akitsuuserneqartussaataasunut aningaasarsiarititanik tunniussinernut, inatsisip atuutilernera aallarnerfigalugu ilanngullugulu pisunut, atuutilissasoq, takuuk § 4, imm. 1.

Imm. 5-imut

Siunnersuutigineqarpoq tapiissutitut Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatseqatigiiffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut tapiissutitut akileraarusiisussaatisinnginneq, ukioq isertitaqarfiusoq 2024 aallarnerfigalugu ilanngullugulu atuutilissasoq. Taamaalilluni siunnersuut 2024-mi ukiumut inaarutaasumik akileraarutinik naatsorsuiffiusumut, akileraaruseriffimmit 2025-mi ingerlanneqartussamut, atuuppoq.

Ilanngussaq 1

Siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Oqaasertai atuuttut</i>	<i>Siunnersuut</i>
	§ 1 Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12, 2. november 2006-imeersumi, kingullermik Inatsisartut inatsisaanni nr. 72, 20. november 2023-meersumi allanngortinneqartumi, makkua allanngortinneqarput:
§ 5, imm. 4. <i>Imm. 4.</i> Angajoqqaat, ataatassap/anaanassap, angajoqqaarsiat, aatap aanalluunniit meeqqamut inuussutissaqartitsissutitut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akilersuutigisimasaat meeqqap aningaasarsiaanut ilanngullugit naatsorsuunneqassanngillat tassaanngikkunik pilersuutitut akilersuutit imaluunniit akilersuisup inuussutissarsiorluni sulliviutaani sulinermi akissarsiat aammalu akilersuisup aningaasarsiaanit akileraaruteqaataasussanit ilanngaatineqarsinnaasut.	1. § 5, imm. 4, imatut oqaasertalerneqarpoq: ” <i>Imm. 4.</i> Angajoqqaat, ataatassap/anaanassap, angajoqqaarsiat, aatap aanalluunniit meeqqamut inuussutissaqartitsissutitut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akilersuutigisimasaat, taakkua akilersuisup inuussutissarsiorluni sulliviutaani sulinermi akissarsiatut tunniunneqarsimanngippata aammalu taassuma aningaasarsiaanit akileraaruteqaataasussanit ilanngaatineqarsinnaasimanngippata, meeqqap aningaasarsiaanut ilanngullugit naatsorsuunneqassanngillat.”
	2. § 25 imatut oqaasertalerneqarpoq: ” § 25. Aningaasarsiat akileraaruteqaataasussat naatsorsorneqarneranni § 24, imm. 1 apeqqutaatinnagu, nerisaqarnermut aningaasartuutaanerusut, aningaasarsiaqartup imaluunniit namminersorluni inuussutissarsiummik ingerlatsisup aalisariummi imaluunniit umiarsuarmi sulinini pissutigalugu aningaasartuutigisimasinnaasai, ilanngaatineqartussaannngillat.”

<p>§ 26. Akilersuisup aningaasarsiaanit akileraaruteqaataasussanit ilanngaatigineqarsinnaapput akilersuutit, piffissami akileraartussaaffimmi akiligassanngorlutillu akilerneqarsimasut ataani taagorneqartut:</p> <p>1) uuniarnermut atugassatut akilersuutit avinnerup averusernerulluunniit kinguneranik aappaasumit aapparisaq qitornanulluunniit akilersuutigineqartut, aatsaat aapparisaq qitornalluunniit akilersuuteqartumi najugaqanngippata.</p> <p>2) Aappaasup aappaminut qitornanulluunniit akilersuuteqartumi najugaqanngitsunut inooqatigiinnngivinnertik pissutigalugu akilersuutigisai.</p> <p>3) Inuuniarnermut atugassatut akilersuutit uersakkanut akilersuuteqartumi najugaqanngitsunut tunniunneqartartut.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Qitornat inuuniarnerannut akilersuutit ilanngaatigineqarsinnaatitaanerannut patsisissaatitaatinneqarpoq akilersuuteqartussaaitap pisortanut akisussaassuseqarluni meeqqamik pilersuisussaalluniluunniit inuuniarnermut akilersuuteqartussaaitaana.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Inuuniarnermut atugassatut akilersuutit imm. 1, nr. 1-imi taaneqartut ulloq aviffik averuserfilluunniit aallarnerfigalugu sunniuteqartumik ilanngaatigineqarsinnaapput. Inuuniarnermut atugassatut akilersuutit imm. 1, nr. 2-mi taaneqartut ulloq inooqatigiinnngivilerfik aallarnerfigalugu ilanngaatigineqarsinnaatitaapput.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Inuuniarnermut akilersuutit aappaasup akilersuutinik pisartup imaluunniit qitornap akilersuutinik pisartup piffissat imm. 3-mi taaneqartut aallartiffigalugit aningaasarsiaannut</p>	<p>3. § 26 atorunnaarsinneqarpoq.</p>
---	--

<p>akileraaruteqaataasussanut naatsorsuunneqassapput.</p> <p><i>Imm. 5.</i> Akileraaruseriffiup inuuniarnermut akilersuutit aappaasumut qitornanullu agguanneqarnerannut isumaqatigiissut imaluunniit aalajangiineq naatsorsuutiginnitsoorsinnaavaat. Inuuniarnermut atugassatut akilersuutit isumaqatigiissutaasimasut naammaginangivissutut isigineqartariaqarpata aammalu immikkut pissuteqarluni isumaqatigiissut pilersuinissamik siunertaqarani isumaqatigiissutigineqarsimasutut takussutissiippat, taava isumaqatigiissut akileraaruseriffimmit sumiginnarneqarsinnaavoq.</p>	
<p>§ 34. Aningaasarsiat akileraaruteqaataasussat naatsorsorneqarneranni ilanngunneqassan- ngillat: 1) [...] 2) [...] 3) [...] [..] [..] 22) [...]</p>	<p>4. § 34-imi ilanngunneqarpoq: ”23) Avinnermi averusernermi imaluunniit inooqatigiikkunnaarnermi aapparissamut akilersuutit, aapparissamut akilersuutinit, katissimalluni aappariinnermut inatsisit malillugit akilersuutinit tigusaqartartoq aamma akilersuisoq najugaqatigiinngippata imaluunniit sumiiffimmi ataatsimoortumiinngippata, annerpaatut aalajangersarneqarsinnaasumit, annertunerunnigitsut. 24) Ingerlatseqatigiiffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut tapiissutit, ineqarnermut politikkikkut suliniutissat piviusunngortinnissaannut ilaatillugu Namminersorlutik Oqartussanit tunniunneqartartut.”</p>
<p>§ 38 a, imm. 1. Sulinerimut ilanngaatt qinnuteqaateqarnani inunnut imm. 2-mi pineqartunut akilerneqartarpoq. Sulinerimut ilanngaatt</p>	<p>5. § 38 a, imm. 1, imatut oqaasertalerneqarpoq: ” Sulinerimut ilanngaatt qinnuteqaateqarnani inunnut imm. 2-mi pineqartunut</p>

<p>kapitalimi matumani malittarisassat naapertorlugit naatsorsorneqartarpoq akilerneqarlunilu.</p>	<p>akilerneqartarpoq. Sulineranut ilanngaata kapitalimi matumani aamma akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni kapitali 5 a-mi malittarisassat naapertorlugit naatsorsorneqartarpoq akilerneqarlunilu.”</p>
<p>§ 38 b. Sulineranut ilanngaata ukiumut akissarsiaqarfiusumut ataatsimut imatut annertussuseqarpoq:</p> <p>1) Sulineranut ilanngaata aningaasarsianut tunngaviup § 21, imm. 2 malillugu ilanngaata aalajangersimasooq ilanngullugu § 67 malillugu inummut ilanngaatit qaangernerani 7,0 procentimik annertussuseqarpoq. Kisiannili sulineranut ilanngaatip ukiumi aningaasarsiorfiusumi ataatsimi 9.800 kr. qaangersinnaanngilaa.</p> <p>2) Sulineranut ilanngaata aningaasarsianut tunngaviup ukiumut ataatsimut 386.000 kr.-nik qaangerneranni 4,5 procentimik annikillisinneqassaaq. Kisiannili sulineranut ilanngaatip ukiumi aningaasarsiorfiusumi ataatsimi 0 kr.-nik appasinnerusinnaanngilaq.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Imm. 1-imi aningaasat annertussusaat aningaasarsianullu tunngaviup killingi ukiumut aningaasarsiorfiusumut 2020-mut atuupput. Aningaasat annertussusaat isertitanullu tunngaviup killingi ukiumut aningaasaqarfiusumut pineqartumut akit aaqqinnerannut procenti atorlugu 1. januar aaqqinneqartassapput, tak. Procenti aaqqiissutissaq aamma maannakkorpiaq aningaasarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaat.</p> <p>§ 38 c. Suliffeqarnermut ilanngaammut isertitat tunngaviusussat tassaapput isertitat A-t aamma B-t ataatsimut katillugit,</p>	<p>6. § 38 a-p kingorna §§ 38 b-g aammalu qulequttat taakkununga atasut imatut oqaasertalerneqarput:</p> <p>” § 38 b. Sulineranut ilanngaatip tunniunneqartup nalinga, aningaasarsianut tunngaviusut, takuuk § 38 c, inummut ilanngaatip, takuuk § 67, aamma ilanngaatip aalajangersimasup, takuuk § 21, imm. 2, katinnerannit annertunerusup, 17,5 procentiattut annertussuseqarpoq.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Taamaattoq sulineranut ilanngaata tunniunneqartoq ukiumi isertitaqarfiusumi ataatsimi 15.750 koruuninit annertunerusinnaanngilaq. (2025-mi annertussusaa).</p> <p><i>Imm. 3.</i> Sulineranut ilanngaatip nalinga aningaasarsianut tunngaviusut, takuuk § 38 c, ukiumut 250.000 koruuninit annertunerusup 6,3 procentianik annikillisinneqassaaq. (2025-mi annertussusaa). Taamaattoq sulineranut ilanngaata amigartooruteqarfiusinnaanngilaq.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Imm. 2-3-mi aningaasartat aamma aningaasarsianut tunngaviusunut killiliussat ulloq 1. januar 2026 aallarnerfigalugu ilanngullugulu, ukiumut aningaasaliiffiusumut pineqartumut procenti aaqqiissutissaq atorlugu siullermeersumik ukiumut iluarsineqassapput, takuuk procenti aaqqiissutissaq aamma maannakkorpiaq aningaasarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaat.</p> <p>§ 38 c. Sulineranut ilanngaammut aningaasarsianut tunngaviusut tassaapput</p>

aningaasat § 41, imm. 2 aamma § 47 b, imm. 6 malillugit iserititani akileraaruserussani ilanngunneqanngitsut ilassutigalugit.

Imm. 2. Aningaasarsianut tunngavinnut ilaapput aktiaatinit iluanaarutit Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffinnit pissarsiat. Iluanaarutit pissarsiarineqartut iluanaarutinit akileraarutit sioqqullugit naatsorsorneqassapput.

§ 38 d. Iserititanut tunngavissat naatsorsorneqarneranni, tunniussinerit imm. 2, nr. 1-4-mi aalajangersakkami tassani taaneqartut eqqaassanngikkaanni, tunniussinerit soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinerimut peqataasussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 2-mi aamma 3-mi taaneqartut ilanngunneqassanngillat.

Imm. 2. Aningaasarsianut tunngavimmik naatsorsuinerimi aamma aningaasarsianit isertitat il.il. §§ 70 aamma 71-imi ilaasut ilanngunneqassanngillat.

Naatsorsuineq akiliinerlu

§ 38 e. Akileraartarnermut ingerlatsiviup aningaasarsianut tunngavik, tak. § 38 c-38 d, aamma sulinerimut ilanngaata 1. september nallertinnagu naatsorsortassavai. Aningaasarsianut tunngavik minusimiippat, sulinerimut ilanngaata 0 kr.-ussaaq. Sulinerimut ilanngaata nalinga akileraaruserinerimik ingerlatsineq pillugu inatsisartut Inatsisaanni § 25 naapertorlugu akileraarutit sippuutaat akilerneqartassapput suliarineqarlutillu. Kisiannili akileraaruserinerimik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 25, imm. 2 malillugu taarsiisoqartassanngilaq.

aningaasarsiat A-t aamma B-t akileraaruteqaataasartut katillugit, aningaasat § 41, imm. 2, aamma § 47 b, imm. 6 malillugit aningaasarsiat akileraaruteqaataasussanut naatsorsuinerimi ilanngunneqanngitsut, ilassutigalugit.

Imm. 2. Aningaasarsianut tunngaviusuni, aktianit iluanaarutit Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffinnit tiguneqartut, ilaapput. Iluanaarutit tiguneqartut, iluanaarutinit akileraaruteqannginnermi aningaasartaannut naatsorsorneqassapput.

Imm. 3. Aningaasarsianut tunngaviusuni tunniussinerit, soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussinerimut peqataasussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 2-mi aamma 3-mi taaneqartut, ilaatinneqassanngillat tunniussinerit aalajangersakkami imm. 2, nr. 1-4-mi taaneqartut tassani ilaanatik.

Imm. 4. Aningaasarsianut tunngaviusuni aammattaaq aningaasarsiat § 70, imm. 2-mi, aamma § 71, imm. 4-mi pineqartunut ilaasut, ilaatinneqassanngillat.

Tunniussinerugallartut

§ 38 d. Sulinerimut ilanngaataagallartumik naatsorsuineq tunniussinerlu aningaasarsiat A-t, akileraaruseriffimmut aningaasarsiatut A-tut nalunaarutigineqartut, pineqartunut ilaatinneqartut, tunngavigalugit qaammatikkaartumik pissapput.

Imm. 2. Namminersorluni inuussutissarsiummik ingerlatsisut, imm. 1-imi ilaatinneqartunik isertitaqartanngitsut, sulinerimut ilanngaataagallartumik akileraarutaagallartut B-t akiligassanngortut akilerneqartullu aallaavigalugit, qaammatikkaartumik

Imm. 2. Akileraartarnermut ingerlatsiviup sulinermut ilanngaatip ukiumoortumik naatsorsornera nassiuttassavaa.

§ 38 f. Akileraartarnermut ingerlatsiviup inunnut aningaaserivimmi nalunaarsorsimasumik kontoqartunut sulinermut ilanngaat siumoortumik qaammammut ataasiarluni tunniussinnaavaa. Tunniussineq pissaaq kingusinnerpaamik isertitat A-t, akileraarutinik B-nik aamma pissarsianit akileraarutinik §§ 38 c-38 d-imi isertitanut tunngavigisani pineqartunut ilaasunik akiliineq pillugit paasissutissat akileraartarnermut ingerlatsivimmit tiguneqareernerisa kingorna qaammatit marluk qaangiunneranni. Qaammammut ataatsimut tunniussinermi, ukiumi sulinermut ilanngaatip tamarmiusup akileraarutitigut nalingata 1/12-ia qaangerneqarsinnaangilaq, takuuk § 38 b, imm. 1, nr. 1, uniffik kingulleq.

Imm. 2. Inuup ukiumi isertitaqarfiusumi isertitassanut tunngavigisaanni tamarmiusuni, atugassat aningaasartaasa annertussusissai § 38 b, imm. 1-imi aalajangersagaasut qaangerneqassasut, akileraartarnermut ingerlatsiviup ilimagippagu, akileraartarnermut ingerlatsiviup siumoortumik sulinermut ilanngaat tunniutinngissinnaavaa imaluunniit tunniussassat ikilisissinnaallugit.

Imm. 3. Naalakkersuisut siumoortumik tunniussinissamut piumasaqaatit pillugit, kiisalu naatsorsuisarneq aamma sulinermut ilanngaatip siumoortumik tunniunneqartarnera pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

§ 38 g. Akileraartarnermut ingerlatsivik ukiumi akileraarusiiffiusumi ulloq 1.

naatsorsuunneqassapput tunniussivigineqassallutillu.

Imm. 3. Aningaasarsiat, aalisarnermit, piniarnermit savaateqarnermillu tunisassianik Kalaallit Nunaanni tunisassiorfinnut tunisinermit pissarsiarineqartut, aningaasarsiatut imm. 2-mi taaneqartutut, suliarineqassapput. Taamaattoq tunniussinermi tunitsivimmit akileraarutit A-t nalunaarutigineqartut aallaavigineqassapput.

§ 38 e. Ukiumut sulinermut ilanngaammik eqqortumik tunniussisoqarneranit tamanna malitseqassasoq naatsorsuutigineqarpat, sulinermut ilanngaataagallartoq § 38 d-mi taaneqartoq akileraaruseriffiup annikillisissinnaavaa, qaffassinnaavaa imaluunniit pinngitsoortissinnaallugu. Akileraaruseriffiup inuup ataatsimoortumik ukiumut aningaasarsiai ilisimappagit § 38 f malillugu pisuni sulinermut ilanngaammik piumasaqaatigineqartut tunniunneqarsinnaapput. Aammattaaq inuup ukiumut aningaasarsiai taamaakkaluartoq § 38 b, imm. 2-mi akigititanit appasinnerusussaasut naatsorsuutigineqarpat, akileraaruseriffiup qaammatikkaartumik tunniussisarnerit aallarteqqinniarlugit aalajangersinnaavaa.

*Sulinermut ilanngaatip
naatsorsorneqartarnera
tunniunneqartarneralu*

§ 38 f. Akileraaruseriffiup aningaasarsianut tunngaviusunut, ukiumi sulinermut ilanngaatip katillugu nalinganut aammalu sulinermut ilanngaataagallartumut qaammatikkaartumik tunniunneqartumut naatsorsukkat, kingusinnerpaamik ukiup isertitaqarfiusup kingorna ulloq 1. september

<p>septembari tikitsinnagu isertitanut tunngaviusut naatsorsorlugit inaarutaasumik, takuuk § 38 c-38 d, sulinermut ilanngaata aammalu 38 f malillugu sulinermut ilanngaatit siumoortumik tunniunneqartut naatsorsorlugit suliarissavai. Sulinermut ilanngaat siumoortumik tunniunneqartoq, sulinermut ilanngaammit naatsorsorneqartumit annikinnerusimappat, sinneruttut tunniunneqassapput. Tunniussineq, akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 25-imi akileraarutit sippuutaannik tunniussisarneq pillugu maleruagassat malillugit, pissaaq. Taamaattoq akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 25, imm. 2 malillugu ajungitsorsiasaqaartitsisoqassanngilaq. Siumoortumik sulinermut ilanngaat annertunaarluni tunniunneqarsimappat, aningaasartai akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 24-imi maleruagassat malillugit akileraarutissaat sinnerisut, akilersinneqassapput.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Akileraartarnermut ingerlatsiviup ukiumi sulinermut ilanngaammut aammalu sulinermut ilanngaatit siumoortumik tunniunneqartunut naatsorsukkat, ukiumoortumik nassiuttassavai..</p>	<p>nassiutissavai. Sulinermut ilanngaammi annikinaarlugit tunniussisimanermi, naatsorsukkat nassiunneqareernerisa kingorna kingusinnerpaamik qaammatip ataatsip qaangiunnerani, taakkua tunniunneqassapput. Annertunaarlugit sunniussisimanermi § 38 g malillugu akiliisitsisoqassaaq.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Aallartitseqqinnermi sulinermut ilanngaammut 2.000 koruuninik annertunerumilluunniit tunniussisoqartussanngussappat, imm. 1 malillugu naatsorsuineq aallarteqqinneqarsinnaavoq.</p> <p style="text-align: center;"><i>Utertillugit akiliisarneq</i></p> <p>§ 38 g. Sulinermut ilanngaammut annertunaarlugit tunniussisimanermi, annertunaarlugit tunniunneqarsimasut, inuup kingusinnerusukkat ukiup isertitaqarfiusup pineqartup ingerlanerani imaluunniit ukiumi isertitaqarfiusumi kingusinnerusumiittumi sulinermut ilanngaammik tunniussinissamik piumasaqaataani, ilanngaatigineqassapput.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Sulinermut ilanngaammi annertunaarlugit tunniunneqarsimasut, imm. 1 malillugu akilersinneqarsinnaanngitsut, piumasaqaat katillugu 2.000 koruuninik annertuneruppat, peqqusissuteqarnermi utertillugit akilerneqassasut piumasarineqarsinnaavoq. Tamakkiisumik akileraartussaataajunnaarnermi, sulinermut ilanngaat annertunaarlugu tunniunneqarsimasooq oqaaseqatigiit siulliit malillugit akilersinneqassaaq. Utertillugit akiliinissamat piumasaqaatit ulloq akiligassanngorfiat tassaavoq, peqqusissuteqarluni akileeqqusinissamat aalajangiinerup qaammat kingorna qaammammi ulluinaq siulleq. Ulloq akiliiffissaq kingulleq tassaavoq qaammat</p>
---	---

	<p>akiliiffissami ulluinnaq kingulleq. Ulloq piffissaq eqqorlugu akiliiffissaq kingulleq sapaataappat imaluunniit nalliuttuuppat imaluunniit arfininngorneruppat, killigititaq ulluinarmut tullermut sivitsorneqassaaq.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Sulinermut ilanngaammut annertunaarlugit tunniussisimanermi akileqqusat akileraartarnermut akiliutissatut isigineqassapput, akileqqusallu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 598, imm. 2, nr. 3 aamma Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni §§ 100 aamma 101 naapertorlugit pinngitsaaliilluni akileqquneqarsinnaapput.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Sulinermut ilanngaatip annertunaarlugu tunniunneqarsimasup akilersinneqartarnera pillugu aammalu sulinermut ilanngaammi kingusinnerusukkut piumasaqaateqarnerup tamakkiisunngortinneqarnissaa pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.”</p>
<p>§ 67, imm. 1. Qaammatisiutit malillugit ukioq pineqartoq sioqqullugu ukiup affaani siullermi Inatsisartut ataatsimiinneranni Inatsisartut allatut aalajangiisimangippata, inummut ilanngaatip annertussusissaa 48.000 koruuninut aalajangersarneqassaaq.</p>	<p>6. . § 67, imm. 1-imi, ”48.000” allanngortinneqarpoq uunga: ”60.000”.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 11, 2. november 2006-imeersumi, takuuk Namminersorlutik Oqartussat inatsimmut nalunaarutaat nr. 11, 3. november 2021-meersoq, Inatsisartut inatsisaanni nr. 12, 1. december 2021-meersumi, Inatsisartut inatsisaanni nr. 20, 21. november 2022-meersumi, aamma</p>

	<p>Inatsisartut inatsisaanni nr. 65, 20. november 2023-meersumi allanngortinneqartumi, makkua allanngortinneqarput:</p>
	<p>1. § 29-p kingorna qulequttatut nutaatut ilanngunneqarpoq: ”Kapitali 5 a <i>Sulinermut ilanngaas</i>”</p>
	<p>2. Qulequttap nutaap kingorna ilanngunneqarpoq: ” § 29 a. Sulinermut ilanngaasip nalinga tiguisussap nemkontoanut tunniunneqassaaq. Aningaasat oqaaseqatigiit siulliit malillugit tunniunneqarsinnaanngitsut, § 46 a, imm. 5 malillugu suliarineqassapput. <i>Imm. 2.</i> Pisortat sulinermut ilanngaasami tunniunneqartussani ilanngaasiginninnerat, tunniunneqartussat 1/3-anit annertunerusinnaanngilaq, taamaattoq takuuk aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 38 g, imm. 1. Sulinermut ilanngaasimik tunniussinermi akiliussigallartoqarsinnaanngilaq imaluunniit piunnaqarsinnaanngilaq ilannguttoqarsinnaanani. <i>Naammagittaalliorneq</i></p> <p>§ 29 b. Inuit ukiup isertitaqarfiusup ingerlanerani sulinermut ilanngaasip tunniunneqarallartup annertussusaa pillugu Akileraarusinermik Aalajangiisartunut naammagittaalliorsinnaanngillat. <i>Imm. 2.</i> Sulinermut ilanngaas 2.000 koruuninik annertunerusunilluunniit sulinermut ilanngaataagallartumi annikinaaraluni tunniussisoqarsimasoq ilimagineqartariaqarpat,</p>

	<p>akileraartussaataasup qinnuteqarnerani sulinermut ilanngaas, akileraaruseriffiup naliliinera malillugu annikinaarlugu tunniunneqarsimasooq, piaartumik tunniunneqassaaq. Naalakkersuisut qinnuteqarnerup ilusissaa imarisassaalu pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaapput, ilanngullugu qinnuteqarnek qarasaasiatigoortumik tunniunneqassasooq.</p> <p style="text-align: center;"><i>Sulinermut ilanngaatip allaffissornikkut aqunneqarnera</i></p> <p>§ 29 c. Akileraaruseriffik sulinermut ilanngaatip naatsorsorneqarnissaanut tunniunneqarnissaanullu IT atorlugu periaasissamik pilersitsissaaq aammalu aalajangersakkanik, killissaliussanik aamma algoritmenik IT atorlugu periaatsimi naatsorsuinermi taakkuninngalu tunniussinermi ilaasussanik, aalajangersaassalluni. Paasissutissat aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 38 c-mi aamma d-mi taaneqartut saniatigut, paasissutissat suut, ilanngullugit siusinnerusukkut ukiuni isertitarineqarsimasut pillugit paasissutissat, qaammatikkaartumik tunniussisarnerit annikillisinneqarnerannik malitseqarsinnaanersut imaluunniit tunniunneqanngissinnaanersut, akileraaruseriffiup aalajangersassavaa.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Naalakkersuisut sulinermut ilanngaatip allaffissornikkut aqunneqarnera pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.”</p>
	§ 3

	<p>Sulisoqarnermut akitsuut pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 2. novembari 2006-imeersumi, Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 26. april 2007-imeersumi, Inatsisartut inatsisaanni nr. 11, 3. juni 2015-imeersumi aamma Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 19. november 2020-meersumi allanngortinneqartumi, makkua allanngortinneqarput:</p>
<p>§ 2, imm. 1 Sulisoqarnermut akitsuut, inuussutissarsiutinut atatillugu ilinniartitseqqittarnermi, sulisoqarnermi ilinniartitseqqittarnerit piginnaasallu ineriartortinneqarnissaasa aningaasalersorneqarnerannut ilaasoq akissarsiarititat katinnerisa 0,9 %-attut annertussuseqarpoq.</p>	<p>1. § 2, imm. 1, imatut oqaasertalerneqarpoq: ”Sulisoqarnermut akitsuut akissarsiarititat katinnerisa 1,9 procentiattut annertussuseqarpoq.”</p>
	<p style="text-align: center;">§ 4</p> <p style="text-align: center;"><i>Atuutilerneranut ikaarsaariarnermullu aalajangersakkat</i></p> <p>Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2025 atuutilerpoq.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Inatsisartut inatsisaat ukioq isertitaqarfusoq 2025 aallarnerfigalugu atuutilerpoq, taamaattoq imm. 3-5 takuuk.</p> <p><i>Imm. 3.</i> 2024-mi ukioq isertitaqarfusoq pillugu sulinermit ilanngaammut tunngatillugu akileraaruseriffik ulloq 1. september 2025 tikitsinnagu aningaasarsianut tunngaviusunut naatsorsuissaaq aammalu sulinermit ilanngaat naatsorsussallugu. Aningaasarsianut tunngaviusut amigartooruteqarfiuppata, sulinermit ilanngaat 0 koruuniussaaq. Ukiumut isertitaqarfiusumut 2024-mut sulinermit ilanngaatip nalinga, akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni</p>

	<p>§ 25 malillugu akiliutaavallaarsimasoq tunniunneqassaaq allatigullu suliarineqassalluni. Taamaattoq akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 25, imm. 2 malillugu ajunngitsorsiassaqaqtitsisoqassanngilaq. Akileraaruseriffiup ukiumi sulinermut ilanngaatiq naatsorsorneqarnera nassiutissavaa.</p> <p><i>Imm. 4. § 3</i> aningaasarsianut allanullu akissarsianut akitsuuserneqartussaataasunut, ulloq 1. januar 2025 kingusinnerusumiluunniit tunniunneqartunut, tunngatillugu atuutissaaq.</p> <p><i>Imm. 5. § 1, nr. 4-mi, § 34, nr. 24</i> siunnersuutigineqartoq, ukiumut isertitaqarfiusumut 2024-mut kingornanullu atuutissaaq.</p>
--	---

Ilanngussaq 2

Tusarniaanermut akissuteqaatinut allakkiaq

Tusarniaaffiit tulluuttut siunnersuummut oqaaseqaatinik imaqartunik tusarniaanermi akissutinik nassiussipput: ATP (Udbetaling Danmark), Familieretshuset, Isumaginninnermut, Ineqarnermut Utoqqarnullu ministereqarfik, Sulisitsisut aamma Grønlandsbanken.

Matuma kinguliani tusarniaaffigineqartut oqaaseqaataanni immikkoortut pingaarnerit nalinginnaasumik allannilerlugit issuarneqarput, Naalakkersuisunit oqaaseqaateqarnerit *uingasumik* allannilerlugit allanneqarlutik.

Udbetaling Danmark

Meeqqanut akilersuutitut akiliutinut ilanngaasiisinnaatitaanermik pisinnaatitaaffik aamma aapparisamut akileraarutit atorunnaarsinneqarnerat, peqatigisaanik akiliutinik taakkunannga akiliinerup akiliutinik tiguisumut akileraarummut akiliisussaataajunnaarneq, illuatungerisap Danmarkimiinnerani, aappaatalu Kalaallit Nunaanniinnerani kinguneqaateqassaaq. Akiliutinik tiguisoq Kalaallit Nunaanni najugaqarpat, akiliut tiguisumut akileraaruserneqartussaassanngilaq, peqatigisaanillu akiliut taannarpiq akiliummik

akiliisumut, Danmarkimi najugaqartumut, ilanngaatigineqarsinnaassaaq. Taamatut aamma akiliut illuatungerisamit Kalaallit Nunaanni najugaqartumik akilerneqartartoq ilanngaataasinnaassanngilaq, peqatigisaanillu akiliummik tiguisissamut Danmarkimi najugaqartunut akileraarutinut akiligassaasussaalluni.

Meeqqanut aapparisaanullu akiliutit ilanngaatigineqarsinnaanerannik atorunnaarsitsineq peqatigisaanillu akiliutinik taakkuninnga tigusanik akileraarutinut akiliisussaanninneq, qallunaat kalaallillu akileraarusiisarnermut inatsisaanni immikkoortuni taakkunani assigiinnginnermik inerseqassaaq. Assigiinngissutit taamaattut aamma nunat allat akileraarusiisarnermik aaqqissuussineranni aamma atuutissapput. Suliami matumani qanoq nunat allat akileraartarnermik inatsisiminnik qanoq aaqqissuisimanerat qitiusumik apeqqutaanngilaq, Inatsisartulli nunatsinni akileraaruseeriaatsip qanoq aaqqissuunneqartariaqarnerannik isumaqarnerannik, taamaalillunilu innuttaasut Kalaallit Nunaanni najugaqartut assigiimmik pineqarnissaat matumani pineqarluni.

Familieretshuset

Inatsisissatut siunnersuut naalagaaffeqatigiit iluanni meeqqanut aapparisaanullu akilersuutit passunneqartarnerannut assigiinngitsumik periuseqarnissamik siunnerfeqarpoq. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 26-mik atorunnaarsitsineq, aapparisaanullu akiliutit pingajorarterutaasa missaannik apparneqarnerannik, Danmarkimilu meeqqanut akilersuutit qaffanneqarnerannik malitseqassaaq. Nunani allani akiliutinik akiliisussaataitanermi akileraartarnermut pissutsit, akiliutip annertussusilerneqarneranik aalajangernermi sunniuteqarnerat, tamatumunnga tunuliaqutaavoq. Akiliutip annertussusaanik aalajangiinermi akileraarutinik ilanngaasiisinnaaneranut periarfissaqannginneq isiginiarneqartarpoq.

Danmarkimi aapparisaanullu akilersuutit imaluunniit meeqqamut akiliutip qaffanneqarneranik aalajangersaanermut toqqammavissaqarpat, taamaalilluni pingajorarterutip missaani nalinginnaasumik missingiinikkut appaasoqassaaq. Akilersuutinik suliasat amerlanngitsuinnaanerat, Familieretshusip naliliutigaa.

Qallunaat malittarisassaanni nunat ilaat meeqqanut aapparisaanullu akilersuutinut ilanngaassisanninnerat isiginiarneqartoq, taamatullu aamma akiliutinik taakkunangga tiguisisut, isertitanit taakkunangga akileraaruserneqartannginnerat, tusarniaanermut akissutip takutippaa.

Sulisitsisut

Suliffeqarnermut akitsuutip 1 procentimik qaffanneqarnera namminersorlutik inuussutissarsiortunut qaavatiqut akileraarusiisaaq. Suliffeqarfiit aningaasartuutaanerusoq akiminnik qaffaanermikkut matussuserniassavaat, taakkunungalu matussusiisussat tassaassapput atuisut pisortallu ingerlatsivii.

Suliffeqarnermut akiliutip aalajangersimasumut atugassaanerata atorunnaarsinnera, ingammik isorliunerusuni suliffeqartut ilinniagaqarnissamik neqeroorfigineqarnissaannut periarfissanik ajornerulersitsissaaq. Akiliutip aalajangersimasumut atugassaaneramik atorunnaarsitsineq Sulisitsisut isornartuutipaap.

Namminersorlutik inuussutissarsiortut suliffeqarnermut akitsuummik aningaasartuutiginerusaminnik illuatungiliiniarnissaat ilimagineqartariaqarpoq, tamannalu ilaatigut akiminnik qaffaanerminnik pisinnaavoq, aammali aaqqissuusseqqinnermikkut, imminut isumagisungortitsinermikkut digitalinningsaanermikkut il.il. tamanna aamma pisinnaavoq. Inummut ilanngaammik sulinermullu akitsuummik qaffaaneq akerlianik innuttaasut isertitakitsut taamaattunik qaffaanernut iliuuseqarsinnaanerannik periarfissaannik pitsannguissaaq. Namminersorlutik inuussutissarsiortut suliffeqarnermut akitsuummik akiliutiginerusassaap 63 mio. kr.-t katillugit 126,7 mio. kr.-usuni missaanniippat. Sinneri Namminersorlutik Oqartussanut aamma kommuninut tungappat. Tusarniaanermut akisuummi taaneqareersutut, aningaasartuutaanerusut taakku nioqqutissat sullissisutillu, kommuninut namminersorlutillu oqartussanit pisarineqartut akiisa qaffasinnerunerisigut aningaasalersorniarneqassappat. Aappaa – naggataagut – innuttaasunit aningaasalersorneqassaaq. Innuttaasut ataatsimut akileraarutinut akiliutaat 366 mio. kr.-t missaannik appartinneqartussaammat, innuttaasoq nalinginnaasoq suliffeqarnermut akitsuutip annikitsumik qaffanneqarnerata kinguneranik annikitsumik akit qaffariarnerannik nammassinnaasoq naliliutaavoq.

Aalajangersimasumut atuisussaanerup atorunnaarsinneqarnera aningaasartuutini manna tikillugu akitsuutip aalajangersimasunik atugassap matussusigassaani allannguuteqassanngilaq. Taamaalilluni aalajangersimasunut atugassanngortitsisarneq atorunnaarsinneqaraluartoq, inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermut immikkoortumi ilinniaqqinnernut piginnaanngorsarnernullu aningaasartuutinut kontuni sipaarniarneqassanngilaq. Isorliunerusuni suliffeqartut allallu siusinnerusukkutulli pikkorissarnernut il.il. suli peqataasinnaappat.

Grønlandsbanken

GrønlandsBANKENip siunnersuutip innutaasunik suliffeqarnissamut pilerinerulersitsinera pitsaasuutippaa. Tamatuma sanitigut GrønlandsBANKENip aamma siunnersuut isumaginninnikkut ingammik isertitakinnerusunut aningaasanik oqilisaanerannik erseqqissarnissaanik pissutissaqalersitsivoq. Siunnersuut akileraarusiisarnikkut ilanngaatit arlallit atorunnaarsinneqarnerisigut aningaasalersorneqarpoq, tamannalu aningaaseriviup malittarisassanik pisariillisaanertut aamma isigaa. Naak siunnersuut suliffeqarsinnaasut amerlanerulernissaannik siunnerfeqaraluartoq, taamaattoq suliffeqarnermut akitsuutip qaffanneqarnera killormut nusutsisoq aningaaseriviup oqaatigiumavaa.

Suliffeqarnermut akitsuut immikkut isigalugu suliffeqartut akilinerisa tungaannut nutsuisoq aallaavittut ilimagineqassaaq. Aaqqissuusseqqinnerli amerlanerusut sulilernissaannik

nassataqartumik arlalinnik immikkoortoqarpoq. Soorlu innuttaasut aningaasanik atugassaasa qaffariarnerat atuinerulernermik taamaalillunilu aamma suliffeqartut amerleriarnerannik kinguneqassasoq ilimagineqarpoq.

Isumaginninnermut, Ineqarnermut Utoqqarnullu ministereqarfik. (Kinguliini:

Isumaginninnermut ministereqarfik)

Isumaginninnermut ministereqarfik isumaqarpoq, akilersuutini aalajangersaanissamut siunnersuut annertoorujussuarmik sunniuteqartussaasoq. Isumaginninnermut ministereqarfik siunnersuummi tusarniaaffigineqanngilaq, kisianni tusarniaanermut killigititap naanngitsiarnera sioqqullugu Familieretshusetimit taanna tigusimallugu.

Isumaginninnermut ministereqarfiup Familieretshusetip tusarniaanermut akissuteqaataa innersuussutigaa. Isumaginninnermut ministereqarfik isumaqarpoq illuatungeriinnut aammalu akilersuutini aalajangersaanissamut maleruagassanik allanngortitsinerup sunniuteqarnissaata erseqqinnerusumik misissoqqissaarneqarnissaa pisariaqartinneqartoq.

Akilersuutini allanngortitsinissamut atuunnerinut periarfissanullu tunngatillugu Familieretshusetimit tusarniaanermut akissuteqaammut akissut innersuussutigineqarpoq.

Akilersuutit nalinginnaasut appartinneqarnissaat pilersaarutaanersoq, Isumaginninnermut ministereqarfiup apequtigaa.

Meeqqanut akilersuutini akilersuutini nalinginnaasunik aalajangersaasarneq akileraartarnermut inatsisit avataanniippoq. Nalinginnaasumik akilersuutini allanngortitsinissamut pilersaarutit ilisimasaqarfigineqanngillat.

Katissimallutik aappariinnut akilersuutini siunnersuutit sunniutissai Isumaginninnermut ministereqarfiup apequtigai. Isumaginninnermut ministereqarfiup siunnersuutigaa sunniutaasussat nassuiaatini nalinginnaasuni imm. 6-ip ataani eqqaaneqassasut.

Siunnersuutit innuttaasunut sunniutissaannik nassuiaatit itisilernerqarnissaannik, tusarniaanermut akissuteqaat pissutissaqalersitsivoq.

Siunnersuut meeqqanut aapparisamullu akilersuutini atuutereersunut siunnersuut sunniuteqartussaasoq, Isumaginninnermut ministereqarfiup innersuussutigaa. Oqaatigineqarpoq akilersuutini akiliisussap taakkua appartinnissat piumasarisinnaagaa ilimanartoq kiisalu taamatut qinnuiginninnerup suliarineqarnera qaammatinik sivisussuseqarsinnaasoq, aammalu appartitsineq siunissamut taamaallaat sunniuteqartussaasoq.

Tusarniaanermut akissuteqaat allanngortitsinissamut pissutissaqalersitsinngilaq. Oqaatigineqarpoq tusarniaanermut akissuteqaat Familieretshusetimit tusarniaanermut

akissuteqaatip assinganik, akilersuutininik aalajangersaanermi akileraartarnermut tunngassutillit mianerineqarnissaat periarfissaqartoq, tusarniaanermut akissuteqaatip takutippasippaa. Eqqorpoq siunnersuut akilersuutininik akiliisussamut aningaasaqarnikkut sunniuteqartussaasoq. Tassunga tunngatillugu eqqaasitsissutigineqassaaq, siunnersuut akileraartarnerup aaqqissuuteqqinneqarneranut tamarmiusumut ilaatillugu ingerlanneqarmat, tassani ilaatigut peqatigisaanik inummut ilanngaat qaffanneqarluni.

Ministereqarfik isumaqanngilaq, danskit isaannit isigalugu siunnersuummi § 1, nr. 4-mi Familieretshusetimi suleriaatsimut innersuussineq eqqortuunngitsoq, kisianni tamatumunnga taarsiullugu katissimalluni aappariinnermut inatsimmut innersuussisoqartariaqaraluartoq.

Oqaaseqaat akuerineqarpoq, tamatumunnga taarsiullugu aalajangersakkami katissimalluni aappariinnermut inatsit innersuussutigineqarluni.